

DIRVA (THE FIELD)
Published every Friday in Cleveland by the
LITHUANIAN WEEKLY
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance
In the United States \$2.00
In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 43

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SPALIŲ-OCT. 20, 1944

(29-ti metai :: 29th year)

Alijantų Armija Briaujasi Į Ruhr Industrinį Slėnį

TIKISI SUMUŠTI VOKIETIĄ DAR ŠI METĄ

Iš Paryžiaus pranešama, jog dabartinės sąlygos Vokietijai gali būti sumušta dar šį mėną, arba bent iki galo metų gali būti sunaikinta visos Vokietijos organizuotos pasipriešinimas Alijantams.

Nuo Birželio 6 Vokiečiai tikrina apie 800,000 nazių kareivių buvo užmušta, sužeista ar paimta nelaisvėn. Tačiau su kitais frontais Vokiečiai yra netekę jau apie 2,250,000 kariuomenės šiuo metu bėgyje.

AMERIKIEČIAI ATAKUOJA FILIPINUS

U. S. karinės jėgos pradėjo orinę invaziją Filipinų salų, iš kurių karo pradžioje Japonai Amerikiečius išmūšė su dideliais nuostoliais.

Atakai iš lėktuvų atvežtų didelių lėktuvnešių daroma be pertraukos — visa didėji Luzon sala atakuojama skersai ir išilgai.

Alijantų lėktuvai smarkiai atakavo Japonų punktus Naujojoje Gvinejoje, sunaikino Japonų lėktuvų aikštės Ceram ir Boeroe salose.

U. S. karo laivynas norėjo išvilioti ir atvirą mūšį jūrose Japonų laivyną prie Formosa salos, bet Japonų laivai pabėgo. Jie vengia susidurti su Amerikos laivynu, nes tikrai sutiktų savo galą.

Formosa sala buvo atakuota lėktuvais ir padaryta Japonams baisūs nuostoliai.

Tie mušiai eina jau visai arti pačios Japonijos salų. Spalio 18 pranešimu, nuskaidinta 32 Japonų laivai, jų tarpe 7 kariški laivai.

Pereitą savaitę, per keturias dienas paskirose Pacifiko dalyse Japonus atakuojant nuskandinta arba sugadinta 140 Japonų laivų, sunaikinta 530 lėktuvų.

Viso nuskandinta 956 įvairių rūšių Japonų laivų. Nuo Birželio mėnesio šymet sunaikinta 3,080 Japonų kariškių lėktuvų.

Kveiping, svarbus Kinų miestas, pereitą savaitę atiteko Japonams, kurie didelėmis jėgomis pasiryžę miestą užimti. Kinai laikėsi iki žuvo pats paskutinis jų kareivis.

Kinija šio karo bėgyje nuo 1937 metų panesė arti tris milijonus vyrų nuostolių. Virš du milijonus kareivių paguldė patys Japonai Kinijos užkariavimo pastangose.

se ir remia Rooseveltą ketvirtam terminui. Komunistų įtaka ir agresingumas auga ir didėja ne tik Europoje bet ir Amerikoje, — baigia Wiegand.

Neužtenka to. Pačioje Amerikoje komunistai, vadovaujami savo vado Browder, atvirai dalyvauja prezidento rinkimuose.

Stalino-Churchillo Sutartis

VOKIEČIAI NETEKO AACHEN

Pranešimais iš Londono, Britų jėgos, Amerikos orlaivių ir tankų paremiamos prasiskverbė pro Holandų geležinkelio kryžkelę Vengrijai ir užėmė kitus du miestelius toliau, tuomi prasiimušdami pirmyn link priešių vietovių Maas upės dalyje ir atakliai briaujasi link Vokietijos sienos ir Ruhr slėnio.

Amerikiečiai atmušė nazių pasikėsinimą pulti prie Aachen miesto ir sustiprino to miesto visišką apsupimą. Vokiečių radio pranešimai skelbia, kad miestą jau patekus į Alijantų rankas.

Smarkus lietus nukrito visu ilgu frontu nuo Holandijos iki Šveicarijos rubėžiaus, paverčiant žemę į purvą, kas apsunkino sąjungininkų žygiavimą; tačiau iš visko matyti, jog alijantai ruošiasi milžiniškam ofensyviui.

Iki šiol alijantai kariavo tik paprastu būdu ir tomis jėgomis kurias galėjo įgabenti per didelius sunkumus, nes Vokiečiai buvo išsprogindę visus uostus kurie reikalingi karo reikmenų įgabenimui. Betgi visi žinovai tikrina kad palengva alijantai stiprėja, atstatydami reikalingus uostus, ir ruošiasi milžiniškam nazių puolimui. Šis ofensyvas gali išspresti karo persvara dar šiais metais.

Alijantų lėktuvai tukstą Siegfried Linijos punktus ir kitus Vokietijos miestus iki paties Berlio.

RUSAI NORI VERŽTIS RYTPRUSIJON

Vokiečiai skelbia, jog bolševikų armijos jau pradėjo puolimą Rytų Prusijos iš Lietuvos. Prie širvintų jie įnešė apie mylią į Vokietiją; taipgi užėmė Virbalį, trys mylios nuo Vokietijos sienos.

Kita bolševikų kariuomenė atakuoja Klaipėdą. Rusų jėgos stovi prie visos Rytprusijos sienos ir lėktuvai nuolat bombarduoja sritis tarp Karaliaučiaus ir Isruties, kas Vokiečių manymu yra pradžia bolševikų ofensyvo į Rytprusiją.

Spalio 14 pranešta apie Rygos paėmimą į bolševikų rankas. Suomijoje, bolševikai užėmė šiaurės uostą Petsamo ir girusi paėmė ir savo rankas svarbų vieškelį vedantį į Norvegiją.

Spalio 18 bolševikų armija per Karpatų kalnus pasiekė Čekoslovakiją, kurią pradės užimti, kariadami prieš Vokiečius.

Rusams veržiantis artyn Vengrijos sostinės Budapešto, kai ten pradėta prašyti alijantų taikos, Vokiečių jėgos užvaldė tą miestą, sutramdydami Vengrijos išstojimą iš karo.

Rusų ir Tito kariuomenės kariuola su Vokiečiais Jugoslavijos sostinėje Belgrade.

ROMMEL mirė. Galutinai pranešta iš Vokietijos kad garsus nazių Maršalas Rommel mirė nuo sužeidimų gautų Vakarų fronte kai Alijantai įsiveržė į Prancūziją vasaros pradžioje. Jo nelaimė buvo slepiama, bet žinios išėjo į pasaulį.

Vokiečiai stengiasi įgauti savo žmones ateinančiais alijantų kareiviais ir žmonės kaip kur tik kad Amerikiečiai atėję juos išžudys. Vienoje anglies kasykloj užkariaujanti Amerikiečiai užtikio 300 vyrų, moterų ir vaikų, kurie buvo pasislėpę tikėdami kad atėję Amerikos kariai nukopos jiems galvas....

Stalinui Paveda Visus Balkanus, Išskyrus Graikiją

Washingtonė gauta pranešimas jog tarp Stalino ir Churchillio Maskvoje padaryta sutartis dėl pasidalinimo Balkanų, kiek tai liečia turėjimą pokarinės itakos.

Sulyg to pasidalinimo, Graikija paliks Britų įtakoje, o Romėnija, Bulgarija ir Jugoslavija patenka Sovietų įtakai.

Tuo sutarimu, Britai turės apsaugą savo imperijos gyvybinių kelių Viduržemio juroje, o Sovietai turėsia progą apsaugoti savo rubėžius.

Jeigu taip daroma su Balkanais tai reikia skaičiuoti Churchillą panašiu būdu parduodant ir Pabaltijo šalį Maskvai.

KAIP TVARKYS VOKIETIJĄ
Alijantų vadai Paryžiuje paskelbė kokią tvarką bus įvesta Vokietijoje ją užimant. Bus naikinama nazizmas su visais jo ženklais, ir griežtai bet teisingai bus elgiamasi su visais Vokiečiais bendrai.

Kaip ilgai Vokietija bus laikoma alijantų okupacijoje nuspręsta alijantų valdžios vėliau.

Vyriausiu sprendimu ir administratorium Vokietijos lieka Gen. Eisenhower.

Vokiečiams bus taikoma panaši tvarka kaip užimtoje Italijoje, ne kaip išlaisvintose Belgijoje, Prancūzijoje ar Holandijoje.

Vėl Apšviestas
Pirmą kartą po to kai Amerika įstojo į karą, Washingtonė tapo apšviestas 555 pėdų aukščio Jurgio Washingtono paminklas. Tas atsitiko kai naujas sargas netyčia sujungė ne tas elektros uždegimo svižes. Bet tas paminklas netrukus bus apšviestas kas nakį.

Puldamos oru ir juomis, Alijantų jėgos įsiveržė iš Italijos į Albaniją ir Jugoslavijos pakraštį, kur dar tebebuvo Vokiečių kariuomenės. Vokiečiai spaudžiami iš pietų traukiasi į šiaurę, o iš ten prieš juos žygiuoja Rusų armija.

TAUTININKAI PASIULĖ A. L. TARYBAI EITI IŠVIENO

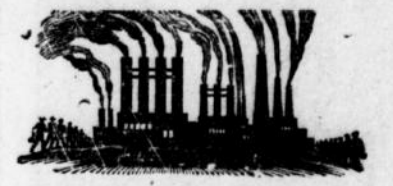
Lietuvai Vaduoti Sąjungos tautinės Amerikos Lietuvių visuomenės varda šios savaitės pradžioje pasiuntė į New Yorką Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui laišką, kuriame nurodė kad šiuo lemtingu Lietuvai metu visi Amerikos Lietuviai turi eiti išvien. Lietuvai Vaduoti Sąjunga pasiūlė Amerikos Lietuvių Tarybai paskirti atstovus, kurie drauge su L. V. Sąjungos atstovais aptartų šių dviejų organizacijų veikimo subendrinimo planą.

DEWEY SMERKIA SLAPTUMĄ
Tom Dewey, Respublikanų kandidatas į prezidentus, savo kalboje Spalio 18 pareiškė jog ši šalis "brangiai moka krauju už mūsų nepajieginamą turėti rimto programo tvarkymui Vokietijos kaip ji bus užimama", ir pastangos sudaryti pastovia taiką gali nueiti niekais iš priežasties "prezidento asmeninės slapto diplomatijos".

Užsienio politikos vadovavimas Dewey sako turėtų būti grynai Valstybės Departamento rankose, ne paties prezidento slaptoje žinioje.

Armijos vadai praneša jog šiuo laiku po apie 30,000 Amerikos kareivių kas mėnesį pargryžta į šią šalį iš užjūrio, kuriems duodama pasilsėti, o jų vieton gabenami naujai pralavinčiai kariai.

Ar Roosevelt turės pasimatymą su Stalinu vėl, prezidentas tuo tarpu sako nėra tikras.

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Darbu Bus del 30 Milijonų Darbininkų, Sako

Laiyv statytojas Henry J. Kaiser įrodinėja kad po karo turėtų būti 30 milijonų darbininkams darbu orlaivių, automobilių, statybų, transportacijos ir aptarnavimo industrijose.

Pirmą metų po karo turės būti išstatyta du milijonai gyvenamųjų namų, o tas pareikalaus daug darbininkų.

Reikalinga bus išstatyti bent tukstantis modernių ligoninių įvairiose bendruomenėse, Kaiser sako.

Detroit. — Spalio 17 d. baigėsi 7,500 darbininkų streikas Timken - Detroit Axle Co..

Pereitos savaitės pabaigoje apie 13,000 darbininkų nedirbo Detroito srityje dėl nesusipratimų su darbdaviais.

John L. Lewis, Angliakasių unijos vadas, dabartiniu laiku patyloimis dirba už Respublikonų partiją, nors visai nepasireiškia ką jis remia prezidento rinkimuose.

Anksčiau jis buvo karščiausias Rooseveltą rėmėjas, bet vėliau su juo susipyrko ir pereituose rinkimuose jau rėmė Willkie.

Britų Vakarų Indiją gyventojų 15,000 skaičiuje, kurie vasara dirba Amerikos ukešė, žiemą naudojasi geležies liejyklose, užpildymui darbininkų stoka.

Akron, O. — Buvo sustreikavę Goodyear No. 2 dirbtuvės darbininkai dėl nubaudo unijos atstovo kuris kišosi į darbo vedę jo pareigas.

Marion, O. — Sustreikavo 1,500 darbininkų Marion Steam Shovel Co. dirbtuvėje.

Apie 300 karo reikmenų dirbtuvių šioje šalyje gamina 45,000 skirtingų dalių reikalingų bomberiams ir 40,000 dalių iš kurių susibudavoja tankai.

Lynn, Mass. — Praveisti klausimai apie moterų darbą General Electric dirbtuvėje, kur dirba 70 nuoš. moterų, iš to paaiškėjo kad 40 nuoš. moterų-merginų norės ir toliau palaikyti savo darbus, karui pasibaigus. Kita dalis grįš į savo namų šeimininį gyvenimą.

Penktą paleido. Tremont, Utah. — Borgstrom šeimos keturi sunai užmušti arba dingo be žinios. todėl karo vadovybė palio savo penktą sunų grįžti į uki dirbti. Jis jau buvo išvežtas į Pacifiko salas.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Vedas

Juozas Kavalauskas

Philadelphia, Pa. — Juozas Kavalauskas, laidotuvių direktorius, nuo 1601 So. 2nd St., tapo paskirtas Lietuvių grupės pirmininku 1945 metų Raudonojo Kryžiaus War Fund valdyje Philadelphiaj, kuris prasidės Kovo mėnesį.

Pas Kavalauskas, kuris tose pareigose darbuosį praėjusiais trimis metais, turės savo uždutini vadovauti aukų rinkimą tarp 20,000 Lietuvių gyvenančių Philadelphiaj.

Juozas Kavalauskas, veikdamas įvairiose viešose darbuose, turi gausų Lietuvių ir kitų pritarimą.

Kiti nariai p. Kavalausko komitete yra: 1-as vice pirmininkas, Kazys Zodeiko; 2-as vice pirmininkas, Jonas Grišius; išdėstas, William Paschall; užrašų sekr., Frank Pukas; finansų sekr., Mrs. Charles Roman; globėjai ir veiksmo komitetas, Kun. Ignas Valancius, Kun. Juozas Čepukaitis, Kun. Vito Martusevičius, Charles S. Cheladen, Antanas J. Kanin, Juozas Biržietis, ir Antanas Dzikas.

ATBALSIS TOS "VAINOS" SU ISGAMOMIS

Kaip jau buvo rašyta, Rugs. 26 įvyko gausios vietos veikėjų susirinkimas pasitarimui Lietuvos šelpimo reikalais. Čia raudonukai išgamos išprovokavo suirutę, kurios pavirto net į pešynes. Jose ir nemorėdama net ir rimčiausi žmonės turėjo imti dalyvumą. Taipgi ir vietos LVS 7-to skyriaus pirmininkas Wm. Paschall (Paska) negalėjo išsėdėti ramiai.

Wm. Paschall gavo net laiską nuo kario J. V. Valicko, kurio turinys toks:

"Aš iš džiaugsmo rankas trinau ir džiaugsmu netriovėjau, kaip lygiai ir mano kolegos, kad tamsta atlikai tokį gerą darbą del komunistų — jiems iškurinai gerai pilti ir iš Lietuvos skurus visas Stalino užteles išslavė! Bravo!"

"Kada aš tamsta SLA seime ir Lietuviškame klube pirau kartu susitikau žinojau kad esi geru Lietuviu ir Amerikonu. Aš linkiu kad tamsta taptum Philadelphia miesto gaudorium, tada iš viso miesto Stalino 'skunks' išvalytum."

MIRĖ JUOZAS JONEIKA
Spaliu 4, pasimirė Juozas Joneika, 72 m. amžiaus; Spaliu 9 palaidotas Sv. Karsto kapinėse, po iškilmingų pamaldų Sv. Jurgio bažnyčioje.

Velionis buvo Vilnietis, Ratinio par., Jeravos k. Amerikoje išgyveno apie 50 metų.

Paliko žmona, Elzbieta Terliūtė, trys suaugusios, ištėkusios dukterys, ir vienas sunus, Antanas.

Rep.

20 VAIKU. Allentown, Pa. — Esther Esterly, 43 m. amžiaus moteris, perėitą savaitę pagimdė 20-tą kūdikį. Astunolika iš jos vaikų yra gyvi. Ji sako, atlikau savo dalį, šis bus man paskutinis.

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

PITTSBURGH

ŽUVO. Antanas Gustis, nuo 1436 Sheffield st., Pittsburghe, gavo pranešimą kad Rugs. 24, Prancuzijoje karo lauke buvo užmuštas jo sunus, Sgt. Petras P. Gustis, 24 m. amžiaus.

Iš Pittsburgho srities karo laukuose žuvo jau dikčiai Lietuvių, daug sužeista ir paimta nelaisvėn.

NUZUDĖ KUDIKI. Pereitą savaitę, Hazelwood gyvenitoja, Mary O'Brien, 25 m. amžiaus, manomai protiskai nesveika, paėmus iš savo vyro rankų kūdikį, išėjo į kiemą ir ten persmeigė jam peiliu gerklę, nužudydama jį.

KARO veteranai grįžę iš karo ir pasveikę, kurie gali dirbti, imami į darbus. Per Rugsėjo mėnesį paimta dirbti 4543 šio karo veteranai įvairiose darbuose Pennsylvaniaj.

Nuo šių metų pradžios iki Rugsėjo pabaigai visoje valstijoje per U. S. Darbininkų samdymo ofisus paimta atgal į darbus jau 29,364 paliuosutai kareiviai veteranai.

Kas mėnesį tokių veteranų skaičius daugėja.

AR MIRUSIŲ KAREIVIŲ BALSUS PRIIMS?

Pennsylvaniajose eina varžytinė kas daryti su balsais tų kareivių kurie dabar, gavę rinkimų balotus, nubaustu ir pasiųs juos atgal, bet tuo tarpu, iki Lapkričio 7, balsavimo dienos, jie gali būti užmušti karo lauke.

Gubernatorius Martin sako, balsai visų karių, kurie žus iki Lapk. 22, kuri yra paskutinė diena balsams gauti atgal ir juos suskaičiuoti, turės būti priimti kaip teisėti.

Kiti politikieriai nori praversti nustatymą kad mirusių prieš Lapk. 7 jau balsavusių karių balsai turėtų būti išmesti.

WYOMING KLONIS

KARO ATGARSIAI LIETUVIAMS

Pvt. Antanas Matulis, Jr., sunkiai sužeistas karo lauke Holandijoje. Jo žmona Pittstone gavo žinią apie tai.

Karys Stasys Kaluga liko užmuštas Italijos karo lauke. Stasius buvo proga su kitais Amerikos kareiviais dalyvauti priėmimo pas Popiežių Romoje ir gavo pabūtuoti Popiežiaus žiedą ir apturėjo palaiminimą. Vėliau mirė nuo kanuolės kulkos, toliau Vokiečių kariaujant Italijoje. Paėjo iš West Hazleton.

Sgt. J. Dovidaitis liko užmuštas kare Prancuzijoje. Paėjo iš Wilkes-Barre. Paliko sunų ir žmoną.

Technikas karys Antanas J. Norkunas, sunus Rožės Norkunienės, liko užmuštas karo lauke Prancuzijoje.

Karys Vytautas J. Nienius dabar randasi Holandijoje. Buvo vienas iš pirmųjų Normandijos invazijos Birželio m. dalyvių. Vėliau gavo pasilsio net du mėnesius. Jis yra sunus Jono J. Nieniaus, Dirvos ir kitų laikraščių bendradarbio.

MIRĖ. Matas Poderskis, 52 metų, iš Lietuvos paėjo Virbalio k., Zapyškio parapijos.

Paliko žmoną, dvi dukteris, daug draugų ir pažįstamų čia. Dirvos Rep.

KARO tarnyboje esančių vyrų ir moterų, turinčių 21 metų ir daugiau, atsišaukė apie 2,500,000 prašydami prisijusti balsavimo lakštus. Jie nori dalyvauti Lapkričio 7 dienos rinkimų balsavimuose.

OHIO LIETUVIAI UŽ LAUSCHE! GUBERNATORIUS

Frank J. Lausche

Pranešimai ir įvairių Ohio Lietuvių kolonijų — iš Dayton, Youngstown, Springfield Toledo, Lorain, Akron ir kitų industrinių centrų, taipgi iš Lietuvių kaimelių ukėse rodo kad Lietuviai šymet susidomėję prezidento ir gubernatoriaus rinkimais ir visų palinkimas yra balsuoti už Frank J. Lausche, dabartinį Clevelando Mayorą, ir Ohio Gubernatorių.

Balsavimų diena artėja — tai bus Lapkričio-November 7. Ji jau netoli. Ji ateina ir praėjus.

Bet mums Ohio valstijos gyventojams svarbu kad tinkamas žmogus būtų rinktas gubernatorium. Balsuokime už

FANK J. LAUSCHE FOR GOVERNOR.

Frank J. Lausche vardą rasit Demokratų partijos kolumnoje ir prie jo dešinėje pusėje reiks padėti kryžukus.

Karas baigsis, jei ne šymet, tai kita meta, bent Europoje. Mes turėsime pradėti gyventi savo gyvenimą, todėl reikalinga išrinkti gubernatorių toks žmogus kuris supranta darbo žmonių reikalus, pats kilęs iš parpasto ateivio darbininko šeimos.

Kurie Lietuviai nori gauti Lietuviškos ar Angliškos literatūros apie Frank J. Lausche ir platinti ją tarp savo draugų Amerikiečių balsuotojų, kreipkitės į

Lausche for Governor Lithuanian Committee

6820 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

LAIKYKIT KAINAS NUO KILIMO

Pragyvenimo reikmenų kainų kilimas tapo sulaikytas per virš metus laiko. Tačiau pavojus kainų staigiam pakilimui yra toks pat didelis kaip buvo seniau. Todėl jus raginama elgtis sekančiai:

(1) Pirkit tik tą kas būtina reikalinga.

(2) Nemokėkit daugiau negu yra nustatyta ceiling kainos;

(3) Dėkit savo atliekamus dolarius į War Bonds ir kitus taupymus, ir

(4) Pagelbėkit palaikyti alų kainų lygsvarą.

Taip darydami prisidėsit su laikymui kainų kilimo ir sulaikyti geresnių laikų kai karas bus laimėtas.

Foreign Language Division
Office of War Information.

Užsirašykite Amerikos
"LIETUVIŲ NAUJENAS"
Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių,
paveiksluotas ir daug skelbimų.
Kaina metams \$1. Adresas:

Lietuvių Naujienos
332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

Detroit, Mich., Naujienos

KARYS ATOSTOGAUJA

Kazimiero ir Paulinos Guest, nuo 1211 Hubbard st., sunus Charles 6 dienas viešėjo pas tėvus. Charles yra pakraščių sargybinis (Coast Guard) ir jau tris metus ištarnavo Dėdei Samui. Tame laikotarpyje keturis kartus plaukė į Afriką pristatydamas laivus į paskirtą vietą. Jis atrodo sveikas ir gerokai saule įdegęs.

Antras Guest sunus Pranas irgi karo tarnyboje, dabar Arkansas valstijoje.

Gi trečias, jauniausias sunus, Juozas, lanko Detroit University, studijuoja mokytojo mokslą ir jau tikisi į metus laiko užtaigti.

Paulina Guest priklauso prie Kareivių Motinų klubo. Tai malonaus būdo moteris ir visada širdim atsidavus šeimos auklėjimui ir namams.

PALIUSUOTAS

Karloio ir Julės Juškevičių, nuo 1510 Mullan st. sunus Jonas ištarnavo 15 mėnesių karo tarnyboje; buvo išvežtas į Honolulu ir ten apsigro. Gražintas į Ameriką, pagijo ir garbingai paliuosutas iš tarnybos, laikinai apsigyveno Los Angeles, Calif.

Juškevičių duktė, Valerija, yra slaugė ir jau trys mėtai tarnauja Sveikatos departamente.

Julė Juškevičienė darbuoja si Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvių vienete ir jau prisirėdė prie Kareivių Motinų klubo.

Prano ir Onos Juzėnų sunus Pranas, jurininkas, susigro į ragulydus Great Lakes Karo Ligoninėje. Juozas turėjo parvykti Spaliu 13 pas tėvų paviešėti, bet tėvai nesulaukė. Už poros dienų gavo žinią kad sunus ligoninėje. Motina Juzėnienė stengiasi gauti leidimą sunų aplankyti.

Tuo tarpu kada Juzėnai rūpinosi sunaus padėtimi, tėvui Juzėnui nukirstas rankos pirštai prie darbo Fordo dirbtuvėje.

KAREIVIŲ MOTINŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Spaliu 15, Sv. Antano parapijos mokykloje įvyko Kareivių Motinų ir rėmėjų klubo susirinkimas.

Klubo pirmininkė Petronėlė Medonienė sukalbėjo maldą, kurią parašė Detroito Arkivyskupas Edward Mooney dėl Kareivių Motinų. Ši maldelė bus išversta į Lietuvių kalbą.

Klubas valdybos pranešimu, šiame klube randasi jau 97 rėmėjos ir 11 rėmėjų.

Kareivių motinos nutarė pasiųsti Kalėdų dovanas tiems Lietuviams kareiviams kurie dar neišvežti iš Amerikos.

Klubas užprašė mišias už žuvusį karį J. Karilungą.

Klubas rems ir karus veteranus.

Kaip jau pranešta, Spaliu 22, nuo 5 val. p. p., Sv. Antano mokykloje įvyks Kareivių Motinų klubo vakaras. Valdya kviečia vyrus ir moteris atvykti. Bus daug gražių dovanų.

KAREIVIŲ RĖMĖJŲ DRAUGIJA

Lietuvių Kareivių Rėmėjų draugija, kuri turi 250 narių, užkvietė Kareivių Motinų klubo nares kartu darbuotis.

DZIMDZIAI NEATVAZIUS

Visų laukti Dzimdzi Drimdzi artistai, Vapagaitis, Olšauskas ir jų grupė, galutinai pareiškė kad šymet neatvažiuos į Detroitą ar kitas kolonijas, kaip buvo planavę. Karo meto sąlygos juos sulaikė. Mes jau buvom pasiruošę juos patikti ir priimti.

Tat Lietuvai Vaduoti Sąjunga 6 skyrius širdingai sveikina kompozitorį Antaną Vapagaitį ir artistą Juozą Olšau-

WAC Gražuolė

Pvt. Cathleen McCann, iš Detroit, Mich., tapo išrinkta gražiausia WAC visoje šalyje, iš tukstančių dalyvavusių New Jersey Valstijos žemės ukių parodoje.

ską jų Dzimdzi Drimdzi 20 metų teatro ir dailės gyvavimo sukaktuvėmis.

DRABUŽIAI RINKTI SEKASI

Vos tik pereitą mėnesį susitvėręs Lietuvių komitetas drabužiams Lietuvai rinkti jau parodė gerus rezultatus. Jau pundoškai atvežami į paskirtą vietą, M. Saitis, 2258 24th St. Stephania Douvan praneša gaunanti drabužių ir avalinės ir iš kitataučių. Surenkami rubai bus išvalomi ir sutaisomi.

Poni M. Smailienė net automobilio nelaimėn pateko duobę berinkdama.

NULAUŽTA KOJA

Muzikantui Dimšai automobilio nelaimėje nulaūžta koja. Jam važiuojant automobiliu, truko rato padanga; sustojęs jo skersai kelią įjėkoti pagalbos. Tuo tarpu smarkiai atlėkęs kitas automobilis jį pervažiavo ir nulaūžė jam koją, ir nuvažiavo sau sužeistą palikdamas.

SURADO PAVOGTĄ KUDIKI

Rugsėjo 30 pavogtą kūdikį, Bobbie King, surado. Ji buvo pavogus juodukė, Smith, kuri buvo persistačius už žydelkaitę ir pasisamdytąs tuo kudio tėvams tarnauti.

Ta juodukė, vajstininko žmona, 32 m., inteligentiška moteris, gerokai jau pabalus. Neturėdama savo kūdikį sumanė pasivogti, pasakydama savo vyrui kad jai kūdikis gimė pramečiu, lankantis Chicagoje pereitą Birželio mėnesį. Ji tą kūdikį apdazė tamsiais dažais ir manė niekas nepažins; net išdrosy nusiunesti į bažnyčią. Bažnyčioje du juodukai ją įtarė ir pranešė Detroit Times, kuris už kūdikio suradimą buvo paskyręs \$1000 atlyginimo. Jiedu gavo po \$500.

Per kelias dienas Detroito dienraščiai užpildė didžiausias skiltis aprašymais ir paveikslais. Rodos ką vienas kūdikis reikštų prieš tukstančius žustančių vyrų karo lauke. Bet mat kūdikio pavogimas skaitomas kaip didžiausias nusikaltimas.

Rep.

Federalė Valdžia Turi Penktą Dalį Amerikos Žemės Ploto

Nors mažai kam žinoma, Federalė Valdžia yra savininkė vieno penktadario šio kontinento žemės plotų, 384 milijonų akrų, arba tiek žemės kiek užima 21 valstija iš 48 valstijų. Jeigu ta visa žemė būtų sukoncentruota rytinėje Amerikos dalyje ji apimtų 21 valstiją sekančiais: Maine, Rhode Island, New Hampshire, Vermont, Massachusetts, Connecticut, Pennsylvania, New York, New Jersey, Delaware, Maryland, West Virginia, Virginia, North Carolina, South Carolina, Georgia, Florida, Alabama, Kentucky, Ohio ir Indiana.

MIRIMAI

MIRĖ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykal)

MIRĖ 12,900 IŠEIVIŲ LIETUVIŲ

Su šiame numeryje telpantiais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius jau pasiekė 12,900, nuo Vasario m. 1937 metų, kada mirusių sužinėjimas pradėta Dirvoje talpinti.

JANKAUSKIENĖ (Kentraitė)

Barbora, 64 m., mirė Clevelande Spaliu 8. (Raseinių ap. Šilalės par., Džiaugėnų k.) Amerikoje išgyveno 42 m.

JUNUSIENĖ Anelė (Lapėnaitė), 66 m., mirė Spaliu 4, Cleveland, Ohio.

ADOMAITIENĖ Ona, 56 metų, mirė Spaliu 4, Clevelande.

GAJAUSKAS Juozas, 70 metų, mirė Rugs. 26, Donora, Pa. (Tauragės ap., Burkėnų k.) Velionis buvo plėšikų nužudytas. Amerikoje išgyveno 49 metus.

MIKULYTĖ Marcelė, 21 metų, mirė Rugs. 14, Manchester, Conn.

MACIKAS Juozas, mirė Rugsėjo 8, Pittsburgh, Pa. (Paėjo iš Kauno rėd.)

ŽVIRBLIS Antanas, mirė Rugsėjo m., Pittsburgh, Pa.)

JURGELIONIS Adomas, 78 metų, mirė Liepos 23, Perra e Rios, Argentinoj. (Sailų par., Gučianų k.) Argentinoj išgyveno 42 metus.

GREKŠTAITĖ Julijona, 2 metų, mirė Rugs. 9, Bayonne, N. J.

MARGEVIČIENĖ Jieva, 80 m., mirė Rugs. 18, Bayonne, N. J.

HILZINGER Elena (Mažeikaitė), 27 metų, mirė Rugs. 11, Camden, N. J.

NAMOTKA Katrė, mirė Rugsėjo 24, Upper Pittston, Pa.

BRAZDIENĖ Anelė, mirė 21 Rugsėjo, Wilkes-Barre, Pa.

JURKEVIČIUS Justinas, mirė Rugs. 22, Edwardsville, Pa.

VISOCKIENĖ J., mirė Rugs. 22, Plymouth, Pa.

REIŠKIENĖ Marė (Genotaitė), 45 metų, mirė Rugsėjo 26, Chicagoje. (Kretingos aps., Kulų p., Eudeikių k.)

LAURINAITIENĖ Marė (Juskaite), seno amž., mirė Rugsėjo 26, Chicagoj. (Raseinių ap., Jurbarko par., Kuturių k.) Amerikoje išgyveno 50 metų.

VAITAVIČIENĖ Marė, mirė Rugs. m., Shenandoah, Pa.

JONIKIENĖ Agota, 63 m., mirė Rugsėjo 3, Waterbury, Conn.

BANSEVIČIENĖ Ona, seno amžiaus, mirė Spaliu mėn., Shenandoah, Pa. Amerikoje išgyveno 55 metus.

GREBLICKIENĖ Marė, mirė Spaliu m., Girardville, Pa. Amerikoje išgyveno 45 m.

CERNIAUSKAS Juozas, 58 m., mirė Spaliu 2, Chicago, Ill. (Utenos ap., Anykščių par., Elminikų k.) Amerikoje išgyveno 34 metus.

Rep.

FOCIUS Jonas, 25 metų, mirė Rugs. 30, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

DAMAUSKAS Adomas, seno amž., mirė Rugs. 30, Chicagoj. Amerikoje išgyveno 50 metų.

LANAUSKAS Edvardas, 72 m., mirė Rugs. 39, Chicagoj. Amerikoje išgyveno 50 m.

LAWRENCE MASS.

PILIEČIŲ KLUHO 25 MEIŲ SUKAKTUVES

Spaliu 1, Lietuvių Piliečių Klubas iškilingai apvaikščiojo 25 metų savo gyvavimo sukaktuves. Atsibuvo vakarienė ir tanketas su kalbomis, Lyros salėje. Dalyvavo gausinga minia vietos Lietuvių ir Amerikiečių svečių ir kalbėtojų, ir taip pat žymus svečias, buvęs Lawrence'ietis veikėjas, Zigmus Jankauskas iš Philadelphiajos.

Dalyvavo ir miesto Mayoras James P. Meehan bei kiti vietos Amerikiečiai svečiai, ir pora atstovų iš Bostono: Adv. Jonas J. Grigalys ir Adv. Adolfas J. Namaksy.

Programą vadovavo dabartinis klubo pirmininkas Antanas A. Snapauskas. Zigmus Jankauskas, iš Philadelphiajos, kitados čia veikęs ir prisidėjęs prie šio klubo patalpų įgijimo 25 metai pirmiau, savo kalboje apėmė ne tik vietos reikalus ir anų dienų Lietuvių mažus veikimus, bet ir plačius Lietuvių tautos reikalus, Lietuvą kuri buvo Lietuvių psididžiavimas per savo 22 metų nepriklausomą gyvenimo. Jis nurodė kaip atsisteigęs Lietuvos valstybė prisidėjo ir prie pakėlimo Amerikos Lietuvių prestižo ir reikšmės.

Turėdamas tai mintyje, p. Jankauskas nurodinėjo Lawrence Lietuviams kaip jie dabar gali ir privalo dirbti Lietuvos nepriklausomybės atgavimo darbe ir gelbėjime Lietuvos nuo karo nukentėjusiųjų, dabar kada Lietuva vėl pateko naujon priešų priespaudon šio karo pasekmėje.

Jis priminė apie Lietuvių didžiasias organizacijas sukurta Lietuvos vadavimui ir šelpimui, apie fondus, ir apie kitus visus budus, kaip tai parašų rinkimą ant petičių, ir platinimą knygos "Timeless Lithuania" Lietuvos bylai Amerikoje ginti. Jo kalba buvo padirsinanti, sukelianti Lietuvių upą dirbti už Laisvą. Nepriklausomą Lietuvą, nes tik ją turėdami mes kaip Lietuviai galim jaustis garbės verti žmonės ir lygus su kitų tautų, didelių ir mažų žmonėmis.

Skridžiai išpildė muzikalų programą.

Šio jubilėjaus rengimo komisijoje darbuosį: pirmininkas Antanas A. Snapauskas, Ralph Mikolaitis, Carl Begonis, Kazys Pivnickas ir Petras Penkauskas.

Buvęs.

Nikodemas A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius

IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame vartoti nemokamai

Naujo, moderniniai įrengti nuosavioje vietoj

6202-04 SUPERIOR AVE. Henderson 9292

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Antras Amerikos Lietuvių Seimas

Lietuvių Tauta Mirties Pavojuje. Gelbėjimo Priemonių Suradimas — Antrojo Amerikos Lietuvių Seimo Uždavinys. Pirmojo Amerikos Lietuvių Seimo ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Pažūrų Sutapimas. Lietuvių Tautos Valia — Musų Veiklos Rodyklis.

Nors jau gana daug laiko praėjo nuo pirmojo Amerikos Lietuvių Seimo, įvykusio Vasario 5-6 d., New Yorke, bet maloni, nuosirdžiai Lietuviška to Seimo nuotaka dar tebėgyva mūsų atmintyje. Lietuvos Ministras Washingtone p. žadeiks tam seimui davė apibūdinimą, kuriame buvo lemta virsti istoriniu.

„Šis seimas suaukė žmonės kurie nori kad Lietuva būtų Lietuviška“, — pareiškė p. Ministras. Trumpas, bet giliai reikšmingas apibūdinimas.

Lietuviška Lietuva, tokia kokia ją kurė didieji mūsų bočiai ir kokia vaizdavosi atgimtančios Naujosios Lietuvos nemirtingi kūrėjai: Simanas Daukantas, Vyskupas Motiejus Valančius, Dr. Jonas Basanavičius, Dr. Vincas Kudirkas, prelatas Maironis, inž. Petras Vileišis, Dr. Jonas Šliupas, kanauninkas Juozas Tumas, Antanas Smetona ir eilė kitų. 1918 metų Vasario 16-tos akto buvo jų darbų ir pasiryžimo rezultatas.

Jų sukurta Lietuva augo ir klestėjo, žengdama į priekį visose srityse. Dvasinė ir materialinė Lietuvos žmonių gerovė nepriklausomų gyvenimo metu išaugo nepaprastai, ir Lietuva sparčiai žingsniu artėjo į senas kulturingas vakarų Europos valstybes. Betgi žmonijos dvasios krizė, pasireiškus moderniniu paganismu ir komunistiniu materializmu ir suliepsnojęs vyriausiųjų „doktrinų“ reikšėj — Stalino ir Hitlerio — susitarimu, iš pagrindų sunaikino nusišovęs Europos santvarką ir sugriovė eiles valstybių, tarp jų ir Lietuvos, nepriklausomybę. Ir šiandien to krizės sukeltas chaosas dar nėra aprimęs, o komunistinio šmeikla labiau negu bent kada graso visam pasauliui.

Bet ypač traginga yra Lietuvos padėtis. Greta nepriklausomos Lietuvos puikiųjų pastatų naikimo, kas anapil dar nėra toks jau baisus dalykas, nes sugriautus pastatus visuomet galima atstatyti, vyksta kitas, žymiai baisesnis naikinimas — Lietuvos žmonių, pačios Lietuvių tautos žudymas, kuris, laiku nesustabdytas, reikšia visos Lietuvių tautos mirtį.

Šis pastaras pavojus pirmojo Amerikos Lietuvių Seimo metu nebuvo toks akivaizdus ir apčiuopiamas kokių jis yra dabar. Juk tuo metu mes visi savyje dar tebešviesime viltį kad, Vokiečius sumušus, į Lietuvą ateis ne bolševikų bet Amerikiečių ir Anglų kariuomenė. Šiandien tos viltys yra žlugusios, ir negailėstingai žudoma Lietuvių tauta šaukiasi pagalbos.

Tai vėl išaušo pribrendęs reikalas Amerikos Lietuviams draugai susirinkti ir apsvaryti kaip šio mirtino pavojaus akivaizdoje mes galime Lietuvai geriausia padėti. Šių minčių vedamas, tautinės Amerikos Lietuvių organizacijos ir Lietuvos draugai Amerikiečiai, kaip pereitos savitės tautinėje spaudoje buvo paskelbta, ir nutarė suaukti antrą Amerikos Lietuvių Seimą.

Pirmojo Amerikos Lietuvių Seimo nutarimų vykdymas — milijono parašų rinkimas, Lietuviškas vėjus \$500,000 karo bonų išpardavimui ir su juo susietų gausių mingių — pasisekė ir sujudino plačiąją Amerikos visuomenę.

KRITIKUOJA HULL

Senatorius Reynolds, Senato militarinį reikalų komiteto pirmininkas, pareiškė jog Valstybės Sekretorius Hull teisingai Maskvos pasielgimą išvejančios Amerikos ir Britų kariuomenės iš Rusų užimtos Bulgarijos ir mažindamas tą nuotikį daro kenksmingai.

Senatorius sako, Amerikos visuomenę pasakymu kad Rusai leis naują misiją ten ineiti nepatenkinti. Amerikiečiai tamsas kas ten atsistis toliau ir to neužmirš.

„Tikrėnėje Rusija nenori kad kiti matytų kaip ji užėmus valdo ir tvarko tas šalis, kaip elgiasi su jų žmonėmis. „Jau tapo nustatytas paprotis kad Amerikos ir Britų val-

menė. Visa tai, be abejo, buvo gražus įnašas į kovą dėl Lietuvos laisvės.

Iš kitos pusės, teisinio Lietuvos klausimo suformulavimo atžvilgiu pirmojo Amerikos Lietuvių Seimo dalyvių nusistatymas, kaip vėliau patirti faktai parodė, sutapo su pačios Lietuvių tautos nusistatymu. Maždaug tuo pačiu metu kai pirmasis Amerikos Lietuvių Seimas akcentavo Lietuvos santvarkos teisėtumą — del to, rodos, išskyrus Lietuvos priešus, niekas neturėtų ginčytis. — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas paskelbė atsisaukimą į Lietuvių tautą, kuriame pabrėžė kad Lietuvą išlaisvinus, ir toliau veiks 1938 metų Lietuvos konstitucija. Bet jei yra laikoma teisėta konstitucija, kuri yra pagrįsta valstybės santvarka, tuo pačiu yra laikoma teisėta ir pati santvarka.

Turint galvoje kad kovoje dėl Lietuvos laisvės mes tegalime būti Lietuvių tautos valios rėmėjai, Lietuvių tautos valios atitikimas yra esminis dalykas.

Prie progos galima pastebėti kad del pasakytą, bet gal jau bus pervėl padarymui įspūdis į kietagalvius Maskvos žmones. Jie jau turi užėmę didumą to ko jie nori; jie daro didelius šuolių diplomatiniai užvaldyti dar daugiau ir iki karo pabaigai jie gali būti visai tvirtai įsi-brovę tose srityse kurias jie per ilgą laiką siekė paimti savo įtakon.

Churchill aiškiai matyti jau susirupinęs Rusijos elgesiais. Pirmiausia, įkirus Maskvos budas iškraipyti Lenkijos klausimą ir kelti naujus pasipriešinimus kiekvieną kartą kada Lenkų valdžia in exile Londone padaro nuolaidas tikėdama atsiekti susipratimo su Lenkų Tautiniu Išlaisvinimo Komitetu....

Rusijos veržimasis link Viduržemio jūros sukelia Londonui rūpesčio. Britai nenori kitos pirmos rusies įėjus prisiliejimo prie to vandens. Rusija turi savas mintis. Pripažindamas Karalių Viktorą Emanuelį Italijoje ir pastatydamas pajaukai Italijos komunistų partiją kuri karštai priešinosi Savoy karališkai šeimai, Stalinas parodė savo pastangas politiškai įtakoti toje Viduržemio jūrų šalyje. Eina kalbos jog Kremlius neprieštarautų ir sugryžimui Karaliaus Karolio ir Rumaniją, jeigu tas eks-monarkas elgtųsi kaip Maskva pageidauja.

Labiausia rūpesčio sukėlė, tačiau, Rusų įsakymas nugalėtiems Bulgarams palaikyti okupuotą Graikų Trakiją. Kadangi Rusai kontroliuos Bulgariją tai jie kontroliuos ir tai ką Rengėjai.

„Vox populi — vox Dei“ — „Tautos balsas — Dievo balsas“. Ši tuo šūkiu vaduodamiesi, Lietuvių tautos balsas mes laikome mūsų aukščiausiu įstatymu. Mes esame tikri kad panašiai yra nusiteikusi ir plačioji Amerikos Lietuvių visuomenė ir tikimės kad ji antram Amerikos Lietuvių Seimui parodys lygiai tokį pat šiltą pritarimą kaip ji parodė pirmam. Jei taip tikrai įvyktų, antrasis Amerikos Lietuvių Seimas, budamas Amerikos Lietuvių laimėjimu, sykių būtų ir Lietuvos laimėjimas.

Už Mažas Tautas

Senatorius Bridges įtardamas kad dabar gaminama pasaulinė saugos organizacija, kaip Dumbarton Oaks pasitarimai rodo, bus „didžiųjų nugalėtojų valstybių sąjunga“ ir ragina mažas tautas greitai laiku rengti savo konferenciją ir reikalauti padaryti tame taikos plane pagerinimus. Jisai sako, visos tautos turi turėti lygią teisę nusprendime tos organizacijos plano.

LENKAI Amerikoje pasiryžę kovoti ir nepriimti jokios sutarties ką Churchill gali su Stalinu padaryti savo dabartinės tarybos Maskvoje Lenkijos atžvilgiu. Amerikos Lenkai, nors gal ir norėtų Rytų Prusijos ir Silezijos, kaip Stalinas siūlo už rytų žemes kurias Lenkija valdė, tačiau tą Stalino planą atmeta.

POLITIKA KREMLIJE

Cleveland Plain Dealer redaktiniame rašo:

Kuomet premjeras Churchill išlipo iš lėktuvo Maskvos aerodrome netikėtam pasimatymui su maršalu Stalinu jis prisiminė jog jau du metai kaip jis pirmiau yra buvęs Sovietų sostinėje — „du metai atžymėti nepertraukiamos eilės pergalėmis“.

Britų vadas, žinoma, kalbėjo apie militariškus laimėjimus o ne apie politiškas pergalės. Kaip išrodo, pastarųjų atsiekimui jis nuvyko į Maskvą. Šiuo vėlyvu laiku Churchill pradeda suprasti kaip bergždis bus militariškos pergalės jeigu jos nėra priemonė pasiekti tų politiškių sutvarkymų kurie padaryti galimybę tautos gyventi ramybėje ir vystyti savo vidutinį gyvenimą.

Churchill, del jo suprantamo entuziazmo nugalėti Ašį, ne visada turėjo mintyje politišką karo pusę. Del to Lenkijos padėtis ir Rusijos ambicijos Balkanuose ir Pabaltijyje išėjo gerokai iš tvarkos. Ne del to kad tie įvykiai būtų vieny Rusų kaltę; jiems niekad nebuvo duota suprasti kaip tikrumoje vakariniai sąjungininkai apie tai galvoja.

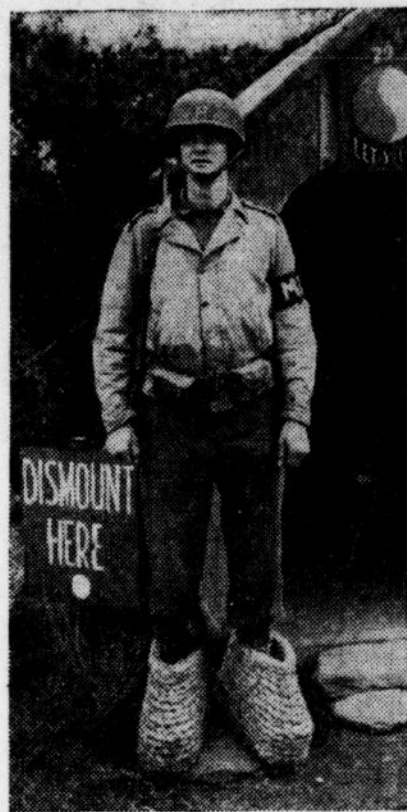
Dabar, išrodo, jiems bus pasakyta, bet gal jau bus pervėl padarymui įspūdis į kietagalvius Maskvos žmones. Jie jau turi užėmę didumą to ko jie nori; jie daro didelius šuolių diplomatiniai užvaldyti dar daugiau ir iki karo pabaigai jie gali būti visai tvirtai įsi-brovę tose srityse kurias jie per ilgą laiką siekė paimti savo įtakon.

Churchill aiškiai matyti jau susirupinęs Rusijos elgesiais. Pirmiausia, įkirus Maskvos budas iškraipyti Lenkijos klausimą ir kelti naujus pasipriešinimus kiekvieną kartą kada Lenkų valdžia in exile Londone padaro nuolaidas tikėdama atsiekti susipratimo su Lenkų Tautiniu Išlaisvinimo Komitetu....

Rusijos veržimasis link Viduržemio jūros sukelia Londonui rūpesčio. Britai nenori kitos pirmos rusies įėjus prisiliejimo prie to vandens. Rusija turi savas mintis. Pripažindamas Karalių Viktorą Emanuelį Italijoje ir pastatydamas pajaukai Italijos komunistų partiją kuri karštai priešinosi Savoy karališkai šeimai, Stalinas parodė savo pastangas politiškai įtakoti toje Viduržemio jūrų šalyje. Eina kalbos jog Kremlius neprieštarautų ir sugryžimui Karaliaus Karolio ir Rumaniją, jeigu tas eks-monarkas elgtųsi kaip Maskva pageidauja.

Labiausia rūpesčio sukėlė, tačiau, Rusų įsakymas nugalėtiems Bulgarams palaikyti okupuotą Graikų Trakiją. Kadangi Rusai kontroliuos Bulgariją tai jie kontroliuos ir tai ką

Šiaudiniai Avalai

Amerikos karys Patrick McDonald, iš Grand Rapids, Mich., militarinės policijos narys, parodoma apsiavęs Vokiečių pėstininkų šiaudiniaus avalais. Tie avalai ir sargybos budelė užimta iš Vokiečių vejant juos iš Prancūzijos.

Bulgarai kontroliuos. Turėdami Trakiją, sulaužant visus istorinius ir legalius precedentes, Rusai išeina prie Viduržemio jūros.

Britų įsiveržimas Graikijon ir Albanijon....gal yra pastangos paimti kiek galima Viduržemio plotų Balkanuose po Britų kontrole pirmu negu Rusai pribus.

Daug kas yra Kremluje apkalbėti. Militariški reikalai ir pokariniai santikiai išauganti iš Dumbarton Oaks konferencijų be abejo taipgi bus pakelta. Pasaulis gali tik trokšti kad šios politiškos diskusijos nėra per daug pavėluotos ir susitarimas jau negalimas. Be sutarimo pergalė nebus pilnai atsiekiama.

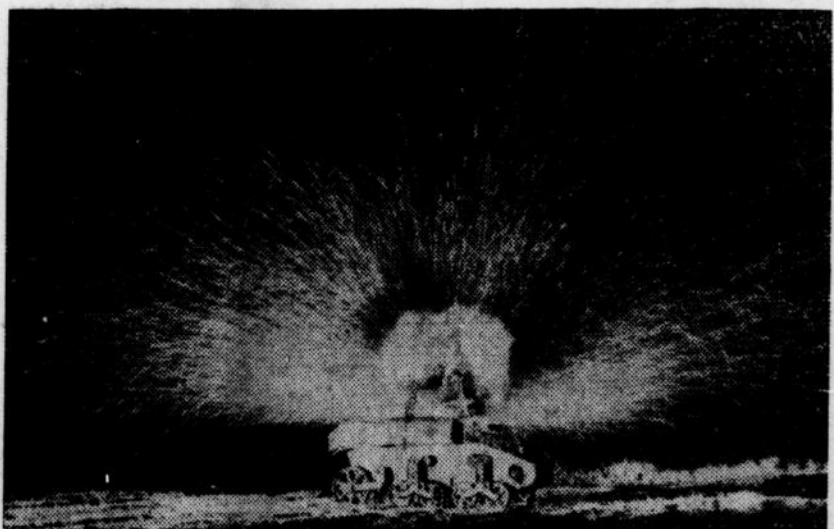
ROOSEVELT IR CHURCHILL ITUZO PRIEŠ STALINĄ

Senatorius Reynolds pareiškė jog įtempimas tarp Roosevelto ir Churchillo iš vienos pusės ir Stalino iš kitos pasidarė toks didelis kad jis negali būti daugiau paslėptas. Dailai pablogėjo del Sovietų pasaulinės politikos.

„Churchill nuvyko į Maskvą persirdes del komunistų grąsinimų Anglijos pozicijai ir net nežino ką daryti.... Roosevelt taipgi laiko Rusišką mešką už uodegos ir nežino kaip ją paleisti. Staiga gali įvykti koks nors trukimas.“

„Dirvai“ išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — idėkit į laišką \$1 dabar ir „Dirva“ lankys jus išties pusmetį.

Spektakliškas bet Mirtinas Vaizdas

Amerikiečių išrastu nauju šaudomu pabuklu, vadinamu „bazooka“, paleistas šovinis į tanką parodoma sudaręs spektaklišką vaizdą, bet tai yra mirtinas taikiny. Stipri sprogtanti raketė išmuša trijų colių skylę iki tol neperšaujamų mažais ginklais tanko sienų, ir ištryška išstarpyto metalo lieus į visas šalis, su mirtina pasekme viskam kas tik gyvas aplinkui.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS CENTRO ŽINIOS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

LVS SKYRIAI, PAVIENIAI NARIAI, VEIKĖJAI, RENGKITES SEIMUI!

Pereitame numeryje Dirvos buvo paskelbta pranešimas Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro valdybos, Am. Liet. Tautininkų Centro, ir American Friends of Lithuania sutarimo šaukti antrą Amerikos Lietuvių Seimą, atsižvelgiant į naujas trągingas sąlygas kuriose mūsų senoji tėvynė Lietuva atsiderė.

Siame puslapyje telpa platus straipsnis apie Seimo reikalingumą. Paskaitykite, pastudijuokite tą straipsnį.

Seimo laikas, diena, vieta bus paskelbta vėliau. Bus pra-
nešta plačiau ir Seimui svarstyti klausimai ir reikalingi vykdyti darbai.

Nuo dabar Lietuvos klausimas bus stengiamasi slopinti iš Sovietų Rusijos pusės: Lietuvos žmonės visi bus persekiojami, naikinami, ištremiami, žudomi.

Lietuvos Atstovybė Washingtone, be abejo, bus bolševikų ir Sovietų atstovybės reikalaujama likviduoti, uždaryti; bus pasikėsiniama užgrobti jos namus ir turta. Tas pats bus daroma su Lietuvos Atstovybe Londone ir kitur.

Akivaizdoje tokios trągingos padėties, Lietuvai Vaduoti Sąjungos centro valdyba pasiuntė Amerikos Lietuvių Tarybai pasiūlymą del vieningo veikimo Lietuvos vadavimo atžvilgiu Amerikoje, nes tuomi būtų sustiprinta mūsų pozicija, mūsų vieninga akcija turėtų didesnės reikšmės.

Iš A. L. T. prašoma paskirti atstovus pasitarimui apie bendrą veikimo programą.

Nuo dabar visų mūsų pareiga yra dirbti už įvykdymą didelio, reikšmingo Amerikos Lietuvių seimo.

Kolonijų veikėjų, LVS skyrių, jų valdybų narių, pavienių narių ir bendrai Lietuvą mylinčių Lietuvių mintyse privalo būti auginama antro Amerikos Lietuvių Seimo svarba — nei vieną dieną neleiskit vel-tui neplanuodami ką nors naudingo Lietuvos gerovei.

Tie asmenys kurie pasiims seimo rengimo darbą vadovauti turės didelį atsakingą darbą. Jiems reikia tautos, reikia prijautimo ir paramos, tik taip Seimas bus visų ir vienam dideliu tikslui — Lietuvos LAISVĖI ir NEPRIKLAUSOMYBEI ATKOVOTI.

LIETUVOS REIKALAMS AUKA

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas
LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunciu auką \$..... Lietuvos Vadavimo darbams
\$..... Kitoms Angliškoms knygoms
\$..... Knygai 'Lietuvos Istorijos Bruožai'
\$..... L. V. S. nario mokestį
\$..... Knygai "Timeless Lithuania"
Viso \$.....

Vardas ir Pavardė.....
Adresas.....
Miestas..... Valst.....

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.
OFISO TELEFONAS: Main 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priešmiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morktočio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Peticijas Skubiai Gražinkit LVS Centrai

KOLONIJŲ VEIKĖJAI! RUOŠKIT SAVO ATSTOVES VAŽIUOTI Į WASHINGTONĄ! SKUBĖKIT GRAŽINTI Į LVS CENTRA PASIRAŠYTAS PETICIJAS. DABAR LAIKAS RUPINTIS LIETUVAI!

Daugiau Kolonijų Užregistruoja Karių Motinas Kelionei į Washingtoną

Iš Newark, N. J., praneša apie dviejų Lietuvių kareivių motinų delegacijų pasirengimą važiuoti į Washingtoną su peticijomis. Jos turi po 4 su-nus Amerikos karinėje tarnyboje.

Kolonijų veikėjų ar organizacijų kurios ruošia Lietuvos kareivių motinas važiuoti su peticijomis į Washingtoną, prašome įsitemyti šiuos dalykus: Turėkit pasižadėjusių vykti vardus ir adresus, žiūrėkit kad jos dėtų ant krutinės tiek žvaigždžių kiek turi tarnyboje sunę ir dukterų.

Vietinio komiteto grupei bus pranešta visos informacijos kur ir kada važiuoti ir kur Washingtone susirinkti.

Kitos kolonijos klausia informacijų apie hotelius Washington, ir tt.

Reikia pažymėti kad hotelių nereikės toms motinoms kurios norės tą pačią dieną grįžti iš Washingtono. Kurios norės pamatyti Washingtoną ir ilgiau ten pabuti tai jų pačių reikalas su nakvyne, nes tikrai ten sunku viešbučiuose kambarius gauti.

Skyriai, ar kuopos ar klubai ar draugijos kurios turi parinkę motinas važiuoti į Washingtoną tuoj praneškite apie tai LVS centrui, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, ir Komisijos Pirmininkei:

Mrs. Ona Biežis,
3241 West 66 Place
Chicago, Ill.

Kiekviena Lietuvė kareivių motina privalo laikyti sau už garbę kad ji dalyvaus tokioje istorinėje kelionėje. Seniaus tokius žygius atlikdavo vyrai dabar moterims pasitaiko proga, ir jos kviečiamos važiuoti, daugiau — geriau!

Lietuvių "Kareivių Motinų Komisija"

Ona Biežienė,
Chicago, Ill.

Stefanija Douvan-
Čiurlionytė,
Detroit, Mich.

Hypatija Yčienė-Žiurienė,
Cleveland-Lakewood, O.

BAIGKIME PETICIJAS

Visų kolonijų Lietuviai Parašų ant Peticijos rinkėjai — skubėkit gražinti parašų blankas, pilnai užpildytas ar nedabaigtas užpildyti, nes laikas atėjo peticijas suruošti gabenimui į Washingtoną. Siųskit jas dabar, šią pat savaitę, be ilgesnio trukdymo. (Tuščių, nepradėtų pildyti blankų nereikia gražinti).

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

Lietuvos Vėliava Iškelta

Bolševikų Įsikišimas del Lietuvos ir Lietuvos Vėliavos Clevelando War Fund Vajuje. — Lietuviai Laimėjo.

Su šių metų visoje Amerikoje vedamu National War Fund vajuje iškyla greta kitų tautų, vėliavų ir Lietuvos vėliava, kuri laikinai buvo pastatyta u-pakalyje.

Tautininkų Lithuanian National Fondu kaip pagrindu, katalikų ir socialistų prisidėjimu, buvo sudarytas Bendras Amerikos Lietuvių Fondas, kuris tapo Washingtono įregistruotas ir pagaliau priimtas į National War Fund. To fondo gautų aukų dalis skiriama ir Lietuvos karo nukentėjusiems šelpiti.

Amerikoje iš ankčiau veikė Community Fondai, kurie rinko kartą į metus aukas savo bendrų vietinių šelpimo įstaigų palaikymui. Karui kilus, prie tų Community Fondų prijungta rinkimas aukų Amerikos karinėms organizacijoms, o pagaliau ir nuo karo nukentėjusių šalių žmonių šelpimo fondams.

Sie fondai betgi turėjo būti priimti į National War Fund ir tik po vieną iš kiekvienos tautos.

Dabar tokių tautinių fondų į National War Fund įeina: Britų, Kinų, Lenkų, Graikų, Rusų, Čekoslovakų, Prancūzų, Holandų, Belgų, Norvegų, Danų, Luksemburgo, Italų, ir Lietuviu.

Daugelis tų šalių yra United Nations narės, todėl joms nebuvo sunku į National War Fund patekti. Italijai šelpiti fondas priimtas po to kai Italija alijantams pasidavė ir stoję kariauti sąjungininkų pusėje prieš Vokiečius.

Lietuvių Fondo priėmimas padaryta ypatinga išimtis, ir Lietuvių fondas priimtas nežiūrint bolševikų protestų — kalbame ne apie Lietuvių bolševikų protestus, kurie nieko nereikšmingi, bet apie organizuotą Maskvos diriguojamą darbą. Sulyg jų Lietuva yra Sov. Rusijos dalimi ir kad šelpimas Lietuvos yra Sovietų Rusijos reikalas, todėl negali būti jokio paskiro Lietuvių fondo.

Tačiau bolševikų trukdymai nugalėti, Lietuvai šelpiti fondas priimtas į National War Fund. Amerikos valdžia, žinodama Sovietų klastas, nesutiko net leisti Bendro Amerikos Lietuvių Fondo valdybai siųsti pašalpą Lietuvai per Russian War Relief fondą, nes Lietuva vistiek tos pašalpos negautų, viską pasilaikytų Sovietai sau.

Bolševikai užprotestuoja
Bel Maskvos agentų bolševikų darbas kovoti prieš Lietuvius tautą Amerikoje nesiliovė nepasisekimu sulaukyti fondo įsteigimą.

Gerali organizuotos bolševikų gaujos pradėjo daryti spaudimus ir vietinius Fondus sąryšyje su Lietuva ir Lietuvių fondu.

Štai kas patirta Clevelande, ir to reikia tikėtis kituose miestuose: vietos komunistų gaujos, matydamos kad negalės jau Lietuvių fondui "pakenkti" aukų gavime tai nors bando neleisti Lietuvos vėliavą iškelti greta kitų tautų, dalyvaujančių National War Fund vajuje!

Vajų pradėdant, Amerikiečiai War Fund vajuje vadai surengia tam tikras ceremonijas ir jose dalyvauti pakviečia National War Fund narses tautas su savo vėliavomis.

Bolševikai stengiasi daryti organizuotą spaudimą kad Lietuvius atstovai ir Lietuvos vėliava tokiose ceremonijose ne-

Londonas Sulaukė Šviesos

Kuris vaikų vakaro metu tėjia į tai kas jiems išrodo lyg stebuklas. Jie pamatė nakties metu Londone šviesas. Jie nežinojo kad toks dalykas galimas, nes per penkis metus Londonas buvo užtemdintas nakties metu. Dabar, nuo visiškos tamsos pakeista į pridengta šviesą.

Mat, anot jų, tai ir Lietuvos vėliavos reikla. Lietuva yra sovietų Rusijos sayastis ir jos jau nėra, ji neturi ir būti reprezentuojama.

Clevelande pradėta aukų vajuje spalį 15, ir šia teko susidurti su bolševikų priešiniu Lietuvos vėliavai ir Lietuvius atstovai dalyvauti vajuje atidarymo ceremonijose.

Lai ši žinia tūna persergėjimas ir pamoka kitų miestų Lietuviams, kur vajai prasidės kitomis savaitėmis.

Štai Clevelando istorija: Vajaus atidarymo apeigas ruošiant, Ona Karpienė buvo pakviesta dalyvauti jose su Lietuvišku tautišku kostiumu ir su Lietuvos vėliava. Kada šie kvietimai pasiekė ir bolševikus, Clevelando komunistų požemio gauja užtakavo Community Fund vajuje ceremonijai rengimo komisiją kad Lietuviai nėra United Nations nariai ir kad Lietuvos vėliava nei Lietuvaitė su Lietuvišku kostiumu scenoje laike ceremonijų negali dalyvauti.

Community Fund vajuje ceremonijų rengėja paskambina telefonu p. Karpienei ir po eilės teisinimųsi ir sukinėjimųsi pasako kad jie neturi Lietuviškos vėliavos (Lietuvos vėliava jau ankščiau buvo pažadėta pateikti) ir siūlo p. Karpienei dėvėti Miss Columbia kostiumą ir užimti scenoje "garbingiausią vietą" — išnešti scenon Amerikos vėliavą, vijoje Lietuvos vėliavos!

Ji atsakė: "Jūs patys turit turėti kas Amerikos vėliavą išneš į sceną, visai nėra reikalo siųsti ją man."

"Tai ar tamsta nesi Amerikietė kad atsisakai nešti Amerikos vėliavą?" primetė jai.

"Aš esu Amerikietė nepratsė už tamstą, bet mano reikalas yra šioje iškilmėje reprezentuoti Lietuvius su Lietuvos vėliava", ji atsakė. "Aš nujačiu kad čia kokia svetima grupė pradėjo daryti į jus spaudimą nedaleisfi Lietuvos vėliavai dalyvauti šiose ceremonijose. Bet Lietuva yra priimta į National War Fund, šio vajuje pinigų dalis skiriama Lietuvai, todėl Lietuva turi pilną teisę būti vajuje atidarymo ceremonijose atstovaujama".

Sekė ilgesnės diskusijos su ceremonijų rengimo komiteto pirmininke ir ji pagaliau pareiškė pasitars su kitais ir vėliau praneš nuosprendį.

Mat, į rengimo komitetą buvo padaryta toks didelis spaudimas iš komunistų pusės, ir jie nežinojo kaip išsukti atmeti Lietuvius dalyvavimą ir Lietuvos vėliavą, tai sugalvojo pasiųlyti išnešti į sceną Amerikos vėliavą, manant kad tas pasiūlymas bus mieliau priim-

NENURIMSTA DEL LVS

Išrodo kad teisingas yra senas Lietuvių posakis: "Eina senyn ir durnyn".

Pereito karo bėgiu, kada prisisteigė Lietuviškų organizacijų dirbti Lietuvos gelbėjimui, nors tarp savęs jų vadai nesutarė, betgi nebuvo girdėti apie skundimą tų organizacijų Washingtono valdžiai.

Dabar, nors srovių ir organizacijų vadai daugumoje tie patys, bet juos apniko ta senatvės durnysta. Jie mano savo oponentus nugalėsią skusdami valdžiai. Nors nėra tokių įstatymų kad valdžia prie panašios rusios organizacijos kaip LVS prisikabintų, tačiau LVS buvo skundžiama ir tiek.

Nuo 1938 metų, tiesa, Amerika turi įsivedus įstatymą kuris taikytas suregistruoti Sovietų Rusijos, Japonijos, ir Vokietijos agentams veikiantiems Amerikoje tų valstybių naudai. Gal būt mūsų bolševikai ir tarybininkai tikėjosi kad ir Amerikos Lietuvių piliiečių sudaryta organizacija, Lietuvai Vaduoti Sąjunga, turėtų būti priskaityta prie Japonijai, ar Rusijai, ar Vokietijai tiesioginiai ir jų apmokamai tarnaujančių, jeigu tikėjo savo skundais LVS pakenkti. Jų skundai niekur nepilipo. Bet vis nenutyla.

Tarybininkų šulas K-vio re-daktorius šiomis dienomis nei iš šio nei iš to paskelbia buk Lietuvai Vaduoti Sąjunga buvus "priversta užsiregistruoti Washingtone".

Kalbant apie registravimąsi Washington: juk iš kitos pusės tarybininkai labai džiaugiasi kad Bendras Amerikos Lietuvių Fondas tapo Washingtone užregistruotas. Tokį užregistravimą laimėjus, tarybininkai net suktais budais savindamiesi bendrą fondą tikrina kad jiems pavyko toks didelis laimėjimas pasiekti—užregistruoti Washingtone bendrą fondą! Tas užregistravimas padarė fondą legaliskū.

Jeigu tarybininkų nusenusiu protu galvoti, išeina lyg Washingtono sėdi kas tokio baisaus kad ten užregistravus L. V. Sąjungą ji pasidarytų bloga ir nelegališka...

Bet tada reikėtų skaityti ten užregistruotas Bendras fondas pavojingū ir nelegaliskū.

Zioplesniais save perstatyti tarybininkai vis užsimena apie LVS ir jos registraciją Washingtone.

Matyt tai jų sąžinės atsirugimas: jie skundė, šmeižė, norėjo kad LVS ir jos vadai būtų padėta ant "black listo" Washington, tai dabar nors prisimena tai ir tenkinasi senatvės durnystės išdava.

Žinantys.

LENKŲ delegacija buvo atsilankius pas Prez. Rooseveltą. Prezidentas pasakė, "Lenkija turės būti atstatyta galinga valstybe".

Daugelis Lenkų betgi laiko tai tuščiais žodžiais, nes Amerika nieko nedaro to atsiėkimui. Tuo tarpu Stalinas smaugia kaip kitas kaimynines tautas taip ir Lenkiją.

Prezidentas Lenkų delegacijai pasakė: "Žinoma, mes turim turėti omenyje kad niekas tikrai nežino kas Lenkijoje dedasi. Aš, net Amerikos prezidentas, galintis prieti ir visas informacijas kokios tik gaunamos, pilnai nesu informuotas apie visą padėį."

Su tokiu prezidento pareiškimu negalima sutikti: Užtenka kad jis žino jog Lenkija — kaip Lietuva, Latvija, Estija, ir kitos šalys — bolševikų pavergiamos, kad jų žmonės žudomi, persekiojami, ir viskas ko reikia tai tik laikytis Atlanto Carterio nustatymų: neleisti Rusijai užgrobinėti kitas šalis, ir leisti tų šalių žmonėms atsisteigti savo valdžias be bolševikų kišimosi.

JO MALDA NEBUS VELTUI...

...Prašu, geras Dieve, globok mano tėveli, ir tą gerą žmogų Mr. Dewey, kuris nelaikys mano tėvelio kariuomenėje, karui pasibaigus...

NEW DEAL BAIMINASI SALIES ATEITIMI...

NEW DEAL BIJO PALIUOSUOTI VYRUS IS ARMIJOS PO KARO LAIMEJIMO

Director of Selective
Service Washington
pasakė:

"Mes galim išlaikyti vyrus armijoje taip pigiai kiek atsietu sudarymas valdžios įstaigos jų globojimui kuomet jie išeis iš kariuomenės".

AR JIE BAIMINASI TAIKOS? AR BAIMINASI PAČIOS AMERIKOS?

TOM DEWEY BUSINTIS PREZIDENTAS
Davė aiškų atsakymą

"Aš tikiu kad mūsų karinių įjėgų nariai turėtų būti parvežti atgal ir paliuosuoti ankstyviausiu praktišku laiku po to kai karas bus laimėtas. Aš nebijau..."

BALSUOKIT REPUBLIKONIŠKAI LAPKRIČIO 7

ISRINKIT TUOS ŽMONES KURIE TIKI Į SAVO SALĮ

TOM DEWEY ir J. BRICKER

prezidentu

vice prezidentu

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARPUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAS KĄ RAŠO (Spaudoje Pasidairius)

Ir Amerikiečiams Kantrybė Išsenka

DESIRENGIANT Vokietijos sugniuždynui, sunkumai kurie iki šiol buvo teoretiški, ima reikštis praktikoje. Pagrindinis sunkumas buvo Anglijos ir Amerikos bendradarbiavimo su Sovietų Sąjunga konstruavimas. Tikrai, juk jeigu galų gale pasirodė nebeįmanomas bendradarbiavimas su Hitleriu, kodėl įsikalti į galvą kad bendradarbiavimas su Stalinu yra pilnai galimas? Juk kaip Hitleris siekė Vokietijos dominavimą visame pasaulyje, lygiai taip Stalinas siekė ir siekia pasaulinio komunizmo dominavimą. Galima sutikti kad, vakarų civilizacijos valstybėms esant užkluptoms nepasirodusiomis, bendradarbiavimas su Sovietų Sąjunga buvo tam tikras "malum necessarium" priemonė atspirti Hitleriui. Taip pradžioje tas bendradarbiavimas ir buvo suprantas. Betgi ilgai Sovietų Sąjunga virto daug didesnių dalykų negu priemonė nugalėti Hitleriui. Šiandien ji mažų mažiausia užaugo tokiu despotu kokių prieš karą yra buvęs Vokietija. Šiandien ji iš Anglijos ir Amerikos reikalauja net daugiau negu savo laiku buvo gavus iš Hitlerio, ir tai, be jokių garantijų kad kuriam laikui praslunkis ji nepareikalaus dar daugiau.

Štai kodėl Churchill net su 50 patarėjų galvotrukčiais nusiskubino į Maskvą.

Bergždžias betgi butų dalykas iš tos gausingos Anglų viešnagės Maskvoje laukti gerų rezultatų, nebent būtų buvę nusistatyta negalėjimo susitarti atveju pagrįstini bolševikams ginklu. Bet ir tai būtų laikinasis klausimo išsprendimas.

Antra vertus, ir tolimesnės nuolaidos Stalinui nėra galutinis klausimo išsprendimas, kaip nebuvo galutinis sprendimas ir nuolat darytos nuolaidos Hitleriui. Vistiek ilgai ateis momentas kad reiks sustoti lygiai kaip reikėjo sustoti ir santykiuose su Hitleriu. Kada tas momentas ateis ir kokią jis atneš sprendimą ir pasekmes sunku pasakyti, bet tikėtis kad bendradarbiavimas su bolševikais gali atnešti gerų rezultatų, šiandien jau yra visai naivu. Šiandien nėra viena išeitis iš dviejų: komunizmo viešpatavimas ar jo sugniuždymas.

Naujas Pasaulis šios dilemos dar gali išvengti, bet Europai jau tikrai trečios išeitys nėra. Bet net ir Naujajam Pasauliui ilgai neįmanoma šiuo klausimu teks susidurti, nes komunizmo lokalizavimo galimybė yra sunkiai įmanoma. Tiesa, komunizmas daugiau kaip dvidešimt metų išbuvo lokalizuotas Rusijoje. Bet vos tik pasitaisė proga jis tuoj savo galvą pakėlė ir išplito už Rusijos ribų. Šito akivaizdoje, visai realu yra laukti kad užvaldęs Europą komunizmas bandys plisti į Aziją (Indijoje ir Kinijoje jam labai gera dirva), o po to į Afriką ir, pagaliau, į Pietų ir Šiaurės Ameriką. Iki tai įvyktų, gali praeiti gerokai laiko, bet kad tai tėra laiko klausimas nėra jokių abejonių.

Sitokios yra tolimesnio bendradarbiavimo su bolševikais perspektyvos. Aiškus tų perspektyvų įžvelgimas, atrodo, galėtų dar kiek pagerinti padėtį arba bent iš kelių blogų padėčių surasti mažiausią kenksmingą. Amerikos betgi diena iš dienos ryškėja nusistatymas aktyviai nedalyvauti pokarinės Europos tvarkyme ir jos komplikuoatos sienų problemos sprendime neleidžia mums būti optimistais. Mat, jei yra tikra kad be Amerikos pagalbos Anglija nebūtų galėjusi atsispirti Hitleriui tai tuo labiau aišku kad be Amerikos pagalbos Anglija negalės atsispirti Stalinui. Faktas kad Churchill šiandien yra Maskvoje, o ne Stalinas Londone aiškiai parodo kas vaidina vadovaujamą rolę. Tiesa, Amerikiečių nedalyvavimas Maskvos konferencijose reiškia kad Amerikiečiams jau nusibodo lankstytis bolševikams, bet iš kitos pusės patvirtina jų nusistatymą aktyviai nesikišti į Europos vidaus dalykus. Šitai betgi tuo pačiu reiškia naują bolševikų laimėjimą nes, kaip jau sakytą, Anglai vien prieš bolševikus atsilaukė negalės. Vadinasi, Amerikos pagalbos dėka bolševikai savo laiku atsipyre Hitleriui; o dabar, Amerikos dezinteresai vosi dėka, įgyja geriausių šansų užgrobti dar net daugiau negu savo laiku buvo gavę iš Hitlerio.

Iš to viso išplaukia kad Hitlerio galutinis sugniuždymas, kas negali būti labai tolimas, ir net Japonijos nugalėjimas anaipol neatneš pastovios taikos, o tik pasės naujo karo galimybes. Net jei bolševikai Maskvos konferencijoje ir sutiktų pasislinkti iš Graikų Trakijos, kurios valdymas bolševikams duoda teisioginį išėjimą į Viduržemio jūrą ir labai neramina Anglus, šitai beveik niekuo nepakeistų bendros padėties. Maža ką pakeistų ir vadinamos Lenkų problemos išsprendimas, nekalbant jau apie tai kad Mikolajczyko vertimas kalbėtis su bolševikų Lenkų komitetu yra didžiausias įžaidimas Lenkijai. Juk būtų lygiai tas pat jei kas verstų Lietuvius kalbėtis su Paleckiu ar Gedviliu. Greta to, tai yra naujas Anglų pataikavimas bolševikams ir sykiu jų bejėgiškumo įrodymas.

Pagrindinis klausimas yra bolševikų įtakos pašalinimas iš Europos. Jei to nebus padaryta, lokaliniai susitarimai del Bulgarijos, Lenkijos, Čekoslovakijos ar kitų kurių valstybių bus tuščias dalykas. Kaip bendra taisyklė, jau pradžioje atvaduotos Europos dalyse greta nazių ir fašistų organizacijų turėjo būti uždraustos ir visos komunistinio pobūdžio organizacijos bei komunistinė propaganda, o civilinė administracija tuojau pavesta vietos valdžioms. Šitai būtų turėję būti padaryta ne tik sąjungininkų užimtose Europos dalyse bet ir bolševikų užimtose teritorijose. Kad toks reikalavimas stotomas bolševikų užimtoms teritorijoms, gali atrodyti paradoksalu, bet, pirma, jis tereikštų Atlanto Čarterio paskelbtą tautų laisvės principo pritaikymą, antra, tai būtų vienintelė reali garantija kad bolševikai neketina skleisti komunizmo svetur. Kas liečia komunistinių organizacijų ir komunistų propagavimą sąjungininkų už-

linpi statyti? Tik kažin ar jie jau nepavėlavo?

Lithuanian Bulletin

Spalių mėnesio Lithuanian Bulletin, leidžiamas Lietuvių Tautinės Tarybos, talpina Lietuvos žemėlapij ir straipsnius liečiančius šių dienų Lietuvos tragišką likimą.

Ši kartą tas "Bulletin" neįsidėjo straipsnio pasigiriančio kokia didelė ir galinga buvo Lietuvoje krikščionių demokratų partija. Kai šis biuletenis buvo pradėtas leisti, išrodė jo tikslas tėra įtikinti Amerikonus kad krikščionių demokratų partija buvo didžiausia ir atstovavo 95 nuos. Lietuvos katalikų, todėl Amerika privalanti Lietuvą pavesti valdyti krikščionims.

Kad pirmiau reikia Lietuvos laisvę atkovoti, kuri kova, kaip dabar matome, yra sunki, ilga ir reikalaujanti daug darbo ir pasišventimo, siauriems politikiems to biuletenio redaktoriams rodėsi nei nerupi.

NAUJA DAINA

KO TAIP DEGA TAVO AKYS?

Ši nauja jumoristinė daina komp. A. J. Aleksio muzika, parašyta mišiam chorui. Žodžius jos parašė Adonis, šios eilės prieš kelis metus buvo tikslas Dirvoje. Ši nauja kūrinių išleido Muzikos žinios, ir dainos kaina 20c.

MODERNISKI avilčiai Amerikoje taipina apie 20,000 bičių.

imtose Europos dalyse, jos labai primena į vaikų mėgiamą gaisro žaidimą. Padegamas koks daiktas, o paskui stengiamasi jį užgesinti. Tokio žaidimo rezultatai, kaip visi žinome, dažnai būna apverktini. Ne kitokie bus ir komunistų propagavimo Europoje rezultatai.

Visų šių faktų šviesoje, šiandien jau yra aišku kad Pabaltijo praštai anaipol nebuvo vienintelis klausimas del kurio, kaip dažnai buvo sakytą, nebuvo verta su bolševikais "gadinti santykių". Nurodymas į to klausimo menkumą (tik šėši milijonai gyventojų) kaip į nereagavimo pagrindą, tebuvo savęs mulkinimas. Juk yra daugiau negu neviu tikėti kad bolševikai pasitenkins Baltijos kraštų pagrobimu ir niekur kitur nekis savo nagų. Jei vienoje vietoje pažeistas principas, kodėl gi jo nepažeisti kitoje?

Pagaliau, jei tikrai šis karas pradėtas smurtui pašalinti tai vienintelė nuosirdi išeitis yra status quo ante atstatymas — grįžimas į padėtį kuri buvo prieš šį karą. Atseit, bolševikai nieko neturėtų laimėti. Kada buvusioji padėtis būtų atstatyta, esamus tarpvalstybinius sienų ir kitus ginčus būtų galima išspręsti taikiu būdu — Haagos teismu ar kuria kita procedūra.

Bet šiandien mes esame toli nuo to. Didžiosioms valstybėms net į galvą neateina užsiminti bolševikams apie status quo ante. Nežiūrint į tai, stengimasis grąžinti status quo ante yra vienintelis kelias į pastovią taiką. Kol Vokietijai dar nėra galutinai parblošksti, tos pastangos gali pasisekti be naujo karo. Bet kai jie bus galutinai sugniuždyti, status quo ante ir su juo susietos tautų laisvės viltys tegalės būti grąžintos nauju ir gal dar kruvinesniu karu.

PETRO VAICHUNO EILĖS

Liejos aidas rytmetinis
Tirpo saulės spinduliai.
Brėško tolis begalinis,
Gundė sielą geiduliai.

Apsiblausęs aš būdėjau
Ant žalios ežės rugių.
Akimis domiai lydėjau
Burelius margų drugių.

Sviro varpos prisigėrė
Svyrų rytmečio ragos.
Gėlės pumpurus pravėrė
Raibo nuo dangaus varšos.

Saulė žemę skraiste siautė —
Pinta-austa aušružė....
Mano siela Dievą jautė....
Tu linksma eėjai ežė.

Tu paskendus ugnij saulės,
Kaip ir ji, džiaugsmu degei.
Tau karoliūs bėrė taurės,
Kai per gėles tu žengei.

Aš, nuskyngęs gelę ryto,
Saulės sapną sapnavau.
Nuo gėlės rasa nukrito —
Ašai meilę pažinau.

Atsiminimai iš Okupuotos Lietuvos

Lietuvių Pergyvenimai, Vargai ir Kenčėjimai Lenkų Okupacijoje po 1920 Metų

Rašo KARYS J. V. VALICKAS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

LIETUVIŠKŲ MOKYKLŲ UZDARYMAS, MOKYTOJŲ PERSEKIOJIMAS

Kadangi ukio rateliai pakėlė ukininkų finansinę padėtį ir ukininkai turėdami daugiau skatiko kišeniųje, stengdamiesi kelti ukio gerovę kartą kėlė ir savo, na o tas reikšė daugiau visko pirkimą. Kadangi viskas buvo privatinų perkupėjų rankose, kurie mito iš Lietuvių ukininkų ir kitų, tai atsirado reikalas įsteigti Lietuvių pardavėjų ir vartotojų bendrovę, taip tai buvo įsteigta po kaimus Lietuviški kopertųvai su Lietuviškais vardais, k. t. Talka, Varpas, Sąjunga, Vienybė, ir tt. Šie kooperatyvai sutapė daug brangaus laiko ukininkams, nes nereikėdavo miestelin vykti del mažožio ir sugaišti brangios darbo dienos laikus. Kooperatyvuose pirkto tik geras garantuotas prekes ir uždėdėsi gale metų tekdavo patiems ukininkams. Vieni žodžiu, kurie Lietuviai ukininkai suprato organizuotumą tų gyvenimas skyrėsi nuo visų kitų. Paskui iš to kilo net nemažų pavydų ir daug kas del savo darbštumo ir sumanumo nukentėdavo, nes niekšų buvo nuolat skundžiami Lenkų valdžiai provokaciniais sumetimais.

Bet užvis labiausia apleista ukio šaka buvo tai sodininkystė ir bitininkystė. Lietuviai agronomai tą peleningą šaką nepažiūrėjo, jie gerai suprato kad geri vaisiai ir medus užsienyje yra labai pageidaujami ir mokama gana geros kainos už juos, tai jie ėmė skiepyti ukininkams mintį kad ši mažai žinoma šaka būtų Lietuvių ukininkų apimama.

Tiesa, mažesni ukiai del metro-kito lauko šios šakos nepraktikavo arba labai mažai, bet kiek didesni ukiai ėmėsi sodininkystės ir tas gedop davė gerų pasekmių, ir senukams kurie netiko laukų darbiui, buvo darbas lengvas prie vaismedžių, bičių ir uogu.

Dabar seka Lietuviškos mokyklos. Kiekvienais metais po 1927 vis po keliolikių Lietuviškų mokyklų tapo per metus uždarama. Kitos Lietuvių mokyklos paversta pusiau Lietuviškos-Lenkškos, kitose dar Lietuvių kalba buvo dėstoma tik po kelias valandas savaitėje. Lietuviai mokytojai nuolatės be jokių priežasčių buvo areštuojami ir kalėjimuose sodinami bei piniginiomis baudomis baudžiami. Tokie mokytojai atbuve nekaltai savo bausmę kalėjime, negalėdavo mokytojauti, nes jiems nebuvo leidžiama, o ypač nebuvo jiems suteikiami moralybės liudymai. Tat daug Lietuvių mokytojų tapo pašalinta iš visuomeninio veikimo, nes jeigu jie kitą kartą areštuojami tai jau sudiev broliai ir sesės! Kartųkart Berezina jiems budavo, arba garsaus Lukiškių kalėjimas. Tat teko mokslinti nauju Lietuviškų mokytojų, bet labai budavo sunku gauti leidimas mokyti vaikus Lietuviškai, nes visų pirma reikėdavo labai gerai mokėti Lenkų kalbą; reikėdavo gauti iš policijos išikimybės liudymas, kas labai mažai kam pasisekdavo; reikėdavo iš Lenkų valdininkų gauti moralybės liudymas, kas irgi labai sunkiai buvo gaunama. Be to, buvo pageidaujama kvalifikacijų įrodymas, o kvalifikacijos išduodavo tik Lenkai profesoriai arba kokie ten valdininkai.

Tat matome kaip Lietuviai buvo apsunkinami kad negalėtų tapti mokytojais, o ejiu kai kurie ir pereidavo per šią "karštą ugnį" tai visvien negalėjo džiaugtis ilgam, nes tada prie tokio kibdavo miestelių policija: kibdavo jeigu radio klausydavo, jeigu rasdavo kieme ką nors nešvariai, nors mokytojas nieko bendro su kiemu neturėdavo. Kartais Lenkų policijai galvon bružkis užsisukdavo kad mokytojas gyvena ne higieniškame name, tat iškraustydavo mokytoją, o kitų namu niekur nepripažino kaime tinkamai mokytojui gyventi sulgy jų higieniško reikalavimo, tat nieko daugiau mokytojui nelikdavo kaip tik apleisti kaimas, kuomet tame pačiame kaime veikė Lenkiška mokykla dar praestėnėse patalpose negu Lietuvių mokykla. Kuomet Lenkų mokytojas gyvendavo daug praestėnėse kambaryje negu Lietuvis mokytojas tai buvo Lenkų valdžios pripažintas higienišku, ir tt.

Darė ir šitai: kai kuriuose kaimuose leido veikti Lietuviškai mokyklai, bet mokytojo jai netvirtindavo; kur tvirtindavo Lietuvį mokytoją tai neleido Lietuviškai mokyklai veikti. Jeigu kartais Lietuviškoje mokykloje du vaikučiai susikivirčio tarp savęs tai užteko jeigu kas policijai praneša kad vaikučiai susikivirčio, tai jau laukiama kad Lietuviška mokykla bus uždaryta kaip betvarkės kėlėjas, o visokių išdavių, skundų, policijos apmokamų, netruko: jie tik ir laukdavo progos kad tik kas jiems pasitaikytų kad galėtų kaip nors prisigerinti policijai arba net ir gauti vieną-kitą skatiką savo kaimyno sąskaiton.

Pradėsiu su keliais pavyzdžiais iš Lydos apskrėčio, kur daugumoje kaimai yra mišrus—Gudiškai-Lietuviški. Tiesa, ten keliolika metu atgal visi dar kalbėjo Lietuviškai, bet ilgaiui pradėjo švebeldziuoti Gudų žargonų, bet kai ku-

rie susiprato ir pradėjo gryniti atgal Lietuvių bėn.

Voložino apskrityje kaž kaip stebuklingai dar yra maziukė salelė Lietuvių kur kalba Lietuviškai, berods apie keturi kaimai. Ten buvo Lietuviška mokykla, kuri gyvavo per keliolika metų, bet Lenkų valdžios tapo uždaryta, delto kad ten mokykloje buvo radio aparatas ir pertraukė metu vaikūčiai klausydavosi radio.

Lydos apskrityje, Krupavos val., Pavalačės kaime, veikė daug metų Lietuviška mokykla, ji likosi uždaryta 1930 metais delto kad keli apgudėję Lietuviai padavė storastijon prašymą kad jie nenori Lietuviškos mokyklos, o Lenkiškos. Lietuvių mokykla buvo atsteigta 1932 metais, ir vėl uždaryta 1933 metais. Paskui buvo valdiška Lenkų mokykla su dėstomąja Lietuvių kalba kaip dalyku; veikė iki 1939 metų.

Lydos aps., Užbalio vals., Dubičių kaime, Lietuviška mokykla demoralizuota Lenkų policijos kovojo iki paskutinio ir laimėjo; mokykla gyvavo iki 1939 metų.

Lydos aps., Rodunės val., Pelesos kaime, veikė dvi mokyklos, viena Lietuviška, kita Lenkiška; abi mokyklos veikė gerai, nes Lenkiškoje mokykloje mokytojavu Lietuvis mokytojas, tai jis neklūdė veikti Lietuviškai mokyklai.

Rodunės val., Senų Smilkinų kaime, veikė Lietuviška mokykla per ilgus metus; tapo uždaryta 1927 metais. Liko įsteigta Lenkiška mokykla tik su Lenkų kalba.

Rodunės val., Kildziukų kaime, veikė Lietuviška mokykla iki 1927 metų, ir likosi uždaryta delto kad tos mokyklos patalpų savininko šuo pasitaikė pasiutu. Tapo įsteigta Lenkiška mokykla Lietuviškos mokyklos patalpose.

Rodunės val., Vigonių kaime, veikė Lietuviška mokykla iki 1939 metų. Ši mokykla buvo Lietuvių krauju atpirta, nes 1929 metais uždarius šią mokyklą, Lenkai norėjo įsteigti Lenkišką mokyklą. Kadangi Vigonių kaimas yra grynai Lietuviškas tai ukininkai neišnuomodavo Lenkų mokyklai patalpų. Policija po daug kartų atvyko ir norėjo versti priversti iš ukininko atimti patalpas ir įsteigt Lenkišką mokyklą. Visuomet kilo protestai ir net muštynės ir kalėjimai pasibaigdavo. Daug Lietuvių kraują nutekėjo, bet Lietuviška mokykla išliko.

(Bus daugiau)

NASLAITĖS MIRAZAS

(SKIRIU PONIAI S. S.)

Dabar kai vakaro tyla,
Ir saulė dingio už kalnų —
Tu atėjai šešėliu baltu,
Deimantais žiba blakstiena,
Mėlsvos lėlijos tarp dešnų,
Su žvilgsniu sopulingu, šaltu.

Ir nesakai, o nieko, ne....
Marmuro veidas tarp tamsų....
Toks baltas, tylus veidas
Ir verkia rožė Tau rube,
Ir juodas sydras už kasy,
Toks lengvutėlis ir palaidas.

Ar tai paveikslas nemarus
Lanko lušnelę liudėsių —
Kur Jo portretas tylus kabo!
O, pasakyk, bent per sapnus,
O, pasakyk, kiek ilgesių;
Kiek rožių šalnos sušlebo?

Tu vis liudi, tyli šventai....
Kaip Ta Madonna rėmuose....
Ak, Serafine malonus!
Gal sopulių širdij simtai;
Ar gal širdis grandiniuose?...
Menkam pasauliui negi skūsies.

Ak, nelidėk, nesilvartauki
Prie kapo mylimo Globėjo....
Jisai kariaut už mus išėjo....
Nes aušros laukė — nesulaukė.

Mat, čia vis buvo tamsos pilkos,
Ir debesiai juodi, juodi....
Kur vien grabams pasigudro....
Jam buvo naktys čia perligos.

Jis matė Lietuvą mieliausią
Likusią liudėsių tvane....
Jos negalėję užmirst, o, ne....
Už ją kentėjo tragiingiausia.

Dabar iškėlęs sielos meną,
Jisai priekels dainių kanklės!
Paruos naujų aušrų stakles!
Nežinių ugnį mums kurena.

Tat nelidėk, o Mirazėli,
Tyloj šventoj, tyloj kurčioj....
Rožes augink, sieloj plačioj. —
Jis nemirė — bet prisikėlė.

Marija Aukštaitė.

Kaip Lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tėsinys iš pereinio nr.)

Kautynės del tilto

Ir štai iškilo didelis Lietuvos su Lenkais mušis. Neįstengiu jo ir aprašyti: patrankų baubimas ir kulkosvaidžių bei šautuvų klegėjimas susiliejo į vieną ugnį. Jau girdėti kad mūsų pusėje yra nukauti. Girdisi ir sužeistųjų aimanavimai. Nukauti ir du mano draugai: P. Valatka ir J. Maziliauskas.

Pasigirsta mūsų vado komanda trauktis! Ėmė ir mūsų "Gediminas" trauktis. Bet nelaimė: "Gediminas" nupuolė nuo bėgių ir teko Lenkams. Tai buvo darbas sulenkėjusio geležinkelio, kuris pasuko traukinį į netikrą kelią. Lenkams negalėjom atsispirti, nes šie didelėmis jėgomis mus gulė.

Atsitraukė apie trejetą kilometrų prie upelio, skubiai jo krantuose apsikasėm ir manėm laikytis. Netoli mūsų buvo tiltas. Mes manėm jog per tą tiltą eis Lenkai ir todėl tinkamoje vietoje pastatėm kulkosvaidį, kuris tą tiltą apšaudytų.

Taip ir įvyko. Lenkų raiteliai manė mus vyti, bet mūsų kulkosvaidis pakerta Lenkams kojas ir jie negali prasiveržti per tiltą ir mūsų pusę. Bet to negana: ir antras jų raitelių būrys veržiasi per tiltą. Gerokai apmušėm ir antrą. Paskui pasirodė ir pėstininkų grandinė, kuri taip pat veržėsi per upę. Tačiau mes jau čia geriau kaip pirmiau laikėmės ir savo pusę jų neįsileidom. Pirmiau mūsų pusėje buvo nukauti, o dabar jau jų pusėje. Taip ir nepasisekė jiems mus nugalėti.

Jau ir naktis. Beveik visai liovėsi mušis. Mus atmainė kitas pulkas. Mes, pailsėję Bobriškių kaime vieną dieną, einam per kaž kokius miestelius ir kaimus ir apsistojom Trakų apskrityje Ziežmarų-Semeliskų linijoje. Čia pailsėjom apie dvi savaites.

Dabar veržėsi kaž kokie želigovskinkai. Mes vykstame į vieną dvarą, rodos, Alonės, Trakų apskrityje. Čia susitikom su želigovskinkais ir smarkiai su jais susikovėm, tačiau Trakų iš Lenkų neatėmėm.

Iš pasalių puolėm Lenkų žvalgus

Daugiausia vis darėm žvalgybas. Vieną rudens rytą Lenkai mus smarkiai puolė. Mes išsilaikėm ir savo ruožtu manėm juos sunuosti. Mums į pagalbą atvyko 10-tas pulkas. Užvirė smarki kova, bet ir šį kartą Trakų nepaėmėm ir net buvom priversti kiek atsitraukti. Tuomet aš buvau paliktas su septyniais kareiviais prilaikyti Lenkų puolimo. Paklydom ir vos nepatekom Lenkams į nelaisvę. Padegė ant plento tiltą, laimingai suradom savuosius.

Apsikasėm, susitvirtinom ir pasiryžom laikytis. Taip ir buvo: Lenkų toliau jau neleidom. Darėm žvalgybas ir dažnai susisaužėm, bet didelių kovų jau nebebuvo.

Taip prabėgo ilgokas laikas. Vieną sykį darėm žvalgybą. Aš su penkiais kareiviais nuvykau netoli Trakų ir kaž kokį kaimelį. Ten dažnai lankėsi Lenkai. Atvykus mums šešiems kareiviams ir kaimą, iš mėsliuko pasirodė ir keturi Lenkų raiteliai. Mes gerai pasislėpėm sode ir laukėm. Matyt, Lenkai apie mus nieko nežinojo ir ramiai atėjo į kaimelį. Gerai, pasisveikinom! Lenkams prie mūsų arti prijojus, aš surikau: "rankas aukštyt!" Bet užuot iškėlė rankas, Lenkai staiga šoko nuo arklių, o mes kirtom jiems šuvis. Vienas arklys, o gal ir vienas Lenkas, tikrai nežinau, krito. Bet kitas arklys nubėgo atgal į Lenkus, o du iš mūsų pusę.

Pasisaudė apie dešimt minučių, išgirdom iš miško šuvis. Pamatę jog iš miško ateina daugiau Lenkų, atsitraukėm. Vis delto arklius pasigavom ir linksmi parjojom į savo dalį.

Tai, rodos, buvo mano dalies paskutinis susikirtimas su Lenkais. Greit liovėsi kovos ir kitur.

1921 metais stovėjom Ukmergėje ir išsėjomės. Buvom išskirstyti į kaimus. Po širvinais ėjom atskiras sargybas.

1921 metais Lapkričio 30 dienį iš Gelvonų buvom paleisti į atsargą.

Mūsų kuopos vado padėjėju buvo leitenantis Čiunais.

Juozas Zukauskas,

Mikniškių k., Rudaminos va., Seinų ap.

KARAS SU LENKAIS — POZICIJOS EJO IS RANKŲ Į RANKAS

Kautynės artėjant

1920 metų Spalio 3 dieną, vos tik saulei parodžius savo pirmuosius spindulius, aš nuo Marcinkonių stoties pusės nugirdau retus šautuvų šuvis. Šuvis vis labiau artinosi. Matydama kad gali būti blogai, nieko nelaukdamas prikeliau savo kelionės nuvargintus kareivius, o vežikams įsakiau pakinkyti arklius ir laukti tolimesnio įsakymo.

Tuo laiku Varėnos geležinkelio stotyje buvo 1-mo pėstininkų pulko vadas su savo štabu, šarvuotas traukinys "Gediminas" ir 5-ta kuopa su mūsų kulkosvaidžių būriu.

Artinantis šuvis, 6-ji kuopa su šarvuotu traukiniu išvyko Marcinkonių stoties link Lenkų puolimo atremti. Kadangi mūsų kulkosvaidžių būrys pasiliko be jokio tolimesnio nurodymo, o Lenkai vis artinosi tai aš nutariau vykti į pulko štabą nurodymų gauti. Bet, neprivažiavęs štabo, sutikau kuopos vadą Povilaitį, kuris man įsakė, nieko nelaukiant, apsukti arklius ir vykti Varėnos miestelio link.

Vos tik pasitraukė apie trejetą kilometrų nuo stoties, sutikom vieną 6-tos kuopos kareivių būrį su kuopos vadu kapitono Plenta. Susitikimo vietoje apsistojom. Tuoj atvyko ir 2-ro bataliono vadas majoras Gaudėšius, raitų žvalgų komandos vadas, ir keletas raitelių. Bataliono vadas įsakė čia pat apsikasti ir laukti, o pats nuėjo Varėnos miestelin ir pasakė jog iš ten duos įsakymus kas reiks toliau daryti.

Nesilaukdam jokių įsakymų, pradėjom nerimauti. Buvo su mumis vada: kapitonas Plenta, žvalgų komandos vadas ir mūsų kuopos vadas Povilaitis. Pasitarę jie pasiuntė viršilą Pužą ir eilinį Bendoraitį sužinoti ar dar toli Lenkai. Pralinkus dešimčiai minučių pamatėm jog mūsų pasiųstieji raiteliai kiek tik arkliai įkabina gryžta:

— Lenkai jau užėmė Mergažerio kaimą ir artinasi prie mūsų, — tarė jie, vos kvapą atgaudami.

Iš kulkosvaidžio kurtu Lenkus

Kuopos vadas Povilaitis, matydamas kad su šiomis jėgomis mes negalim išvėlti į kovą su Lenkais, nes ir pozicija buvo netinkama, davė įsakymą sutvarkyti kulkosvaidžius ir vykti prie Merkio upės ties Varėnos miesteliu ir ten apsikass laukti Lenkų, o jiems pasirodžius — atidengti ugnį.

Nuvykę minėtom vietom, radom apie dvi kuopos mūsų pėstininkų. Tuoj pasirodė Lenkai, ir kuriuos ir atidengėm ugnį. Tuo pačiu atsakė ir Lenkai ir didžiausiais būriais ėmė mus atakuoti. Atvykęs 1-mos kulkosvaidžių kuopos vadas majoras Jakus sekė Lenkų puolimą ir nurodinėjo man kiek turi statyti kulkosvaidžius taikiškai. Aš kiek tik galėdamas, guldžiau Lenkus.

Prasišalinus majorui Jackui, atvyko mano kuopos vadas Povilaitis, kuris pastebėjo jog Lenkai prieš mane stato savo kulkosvaidį, kuriuo jie mus priverstų nutilti, nes jų pozicija buvo geresnė. Bet šiuo kartu laimėjimas buvo mano pusėje: nes pėjus Lenkams pastatyti kulkosvaidžio, aš kaip atsukau į juos savo kulkosvaidį, kaip paleidau su išėjimu kulipkas taip visi Lenkai toj vietoj ir krito. Mano vadas buvo labai patenkintas kad laiku pastebėjo pavojų iš Lenkų pusės ir tuo būdu nutildė jų kulkosvaidžius.

Nors ir laikėmės tvirčiausia, nenorėdami užleisti nei vienos pėdos Lietuvos žemės ir daug Lenkų krito, bet, jų jėgoms esant daug didesnėms turėjom pasitraukti per upę į Varėnos miestelį.

Pasitraukdamas aš gavau įsakymą neperleisti Lenkų per tiltą į Varėnos miestelį. Suradau kulkosvaidžiui ir geriausią vietą: pastaciau jį ant šventoriaus prie bažnyčios, nes iš čia geriausia buvo apšaudyti tiltą. Prisiartinus Lenkams prie tilto tuoj priversdavau juos pasitraukti.

Dešiniame mūsų sparne Lenkų raiteliai, perplaukę Merkio upę ir apšaudę mūsų artileriją, privertė ją pasitraukti. Šaudė jie ir iš mūsų paimto šarvuoto traukinio "Gedimino". Jo patrankomis mus kaip tik ir daužė.

Mūsų pulkas buvo užėmęs barą Varikininkai-Perloja. Ties Varėna mūsų jėgos buvo išsklaidytos, nes Lenkai buvo

COUNTY PROSECUTOR — TEISĖS IR ĮSTATYMŲ VYKDYTOJAS

Advokatas Ralph L. Ammerman

Tinkamumas ir kvalifikacijos to žmogaus kuris buna įrinktas į šią poziciją reiskia daugiau suraminimą ir protekciją žmonių ir bendrą reputaciją Cuyahoga apskrities kaip vietos kur galima gyventi ir dirbti ir auklėti savo šeimą, todėl toks žmogus turi būti išrinktas su tam tinkamomis kvalifikacijomis.

Tas faktas tampa dvigubai reikšmingesnis šiuo laiku kuomet prasizengimai ir istvirkimais pradėjo plisti visoje apskrityje. Policijos apsauga ir teisių vykinimas visada buvo laikoma pirmu ir pacia pagrindine valdžios pareiga. Tas uždėjo atsakingas pareigas prosekutoriaus ofisui.

Mažai kas galėtų prieštarauti pareiskimui kad joks žmogus negali išlaikyti pakankamo entuziazmo ir atsidavimo prosekutoriaus pareigų eime akivaizdoje augancios ir didėjancios problemos kriminaliskumo kontroliavimui išbuvus tame ofise per 12 metų. Teisių vykdymas turi savo keistenybes. Reikaly vedas privalo, ir paprastai taip esti, auga patyrimo ir atsakantume juo ilgiau laiko savo pozicija, bet jeigu policininkas išbuna toje pacioje vietoje per 12 metų, kas is jo pavirsta? Ne teisių vykdytojas. Ne mandagus ir atsaktinis visuomenės tarnas! Jis tampa caras — autokratas — mažai paisantis savo tikrų pareigų. Taip tai yra ir Prosekutoriaus vieta.

Kriminaliskumu kontroliavimo problema pergyveno revoliucija šio

je gentkartėje. Transportacijos ir susisiekimo pasikeitimas duoda galimybe profesionaliams kriminalistams veikti plačiose srityse. Dazniau jau nera dviejų rusių kriminalinių problemų apskrityje kaip šis — miesto ir uzmiesto — jos patapo vienu ir tuo pačiu.

Karui pasibaigus užeis naujas padidėjęs kriminaliskų nusizengimų periodas. Šis pokarinis periodas pervirsys visus pirmesnius. Dešimt milijonu vyrų ir moterų kurie atsidurė sąlygose moderninio kariavimo, kuriu niekas negali net įsivaizduoti, jie pradės neužigrti su mūsų sritis. Mes jau dabar matom šio didelio karo efekta atsimušanti jaunimo mintyse.

Naujas ir moksliskas supratimas protiskų nusizengimų yra pats reikalingiausias kuomet neisvengtina situacija prisistato mūsų istatymų vykdymo istaigoms. Tas reikalauja aktyvaus, sumanaus, šviežio ir giliai permatanco požiurio is prosekutoriaus pumės. Tos bylos negali būti nustos bent kuriam teisėjui išsprendimui jam paskirtu trumpu laiku. Pilnas istudijavimas ir perpatimas dalyko turi būti atlikta prie tu naujų ir painių problemų išsprendimo.

County Prosekutorius yra svarbiausias perdėtinis visame teisių vykdymo sargate. Jis turi būti ne tik pasirošęs žiurėti kad teisingumas greitai ir tinkamai būtų išmatuotas istatymų lauzytojams, bet jo pareiga yra apsaugoti protiskai

daug stipresni ir, be paliovos puldami, privertė mus palikti Varėnos miestelį.

Traukiantis mūsų jėgoms iš miestelio, man nieko nebuvo pranešta, ir aš su savo kulkosvaidžiu pasilikau vienas ant šventoriaus ir gyniau tiltą. Lenkai, vos tik sustojus kulkosvaidžiui šaudyti, manydami kad jau mes visi pasitraukė, be atodairos puldavo tiltą. Bet vos tik prisartinus Lenkams prie tilto, aš ir vėl atidarydavau ugnį. Kuris tik iš Lenkų likdavo gyvas bėgdavo atgal.

Turėdamas tokį svarbų uždavinį, be įsakymo iš šventoriaus nesitraukiau. Nežinau iš kur atbėgo karininkas Slavinskas.

— Ar tu vis dar ščia? — riktelėjo jis man.

Negavau įsakymo trauktis tai ir nesitraukiau, — atsakiau aš jam.

— Kuogreičiausia traukis, nes visos mūsų jėgos iš miestelio jau išvyko, — skubiai isako man Slavinskas.

Taip ir teko man atsiveikint su Merkio tilto, ant kurio gulėjo mano nukauti ar sužeisti Lenkai. Bėgdamas per miestelį pamaciau primėtytų kareivių kuprinų ir šovinių su diržais. Čia matyt bėgta bailesnių mūsų kareivių. Vieną iš šių kuprinų, kuri atrodė man pilnesnė, pasiėmiau ir laimingai ją išsinešiau.

Mes tuomet neužleidom didesnį Lietuvos žemės plotą tik pulko vado padėjėjo majoro Genio dėka. Jis laiku spėjo atvykti iš Perlojos prie Varėnos ir, atsistojęs ant plento einančio link Alytaus, sulaukė visus mūsų nuo Varėnos bėgančius kareivius. Čia privertė juos užimti poziciją ir atremti tolimesnį Lenkų puolimą. Iš šių vietų veik nepasitraukėm. Čia teko daug kovoti. Pozicijos ėjo iš rankų į rankas. Kad ne majoro Genio paširyzimas tai, gal but, kuris iš bailesnių kareivių ir Alytų tuomet būtų pamatęs.

Jaun. pušk. J. Liutkaitis.

BETGI KAIP PASIELGS SENATAS?

State Senator James Metzbaum tarnavo Clevelando Mokyklų Taryboje, City Plan Komisiijoje, ir Board of Zoning Appeals Buvo 1935-6 ir 1941-2 nariu Ohio State Senato. Buvo Generalinis Inspektorius civilinės apsaugos.

Jo rūpesniu daugiausia buvo pravesta School Foundation Billus, Banking Aktas, Relief Patvarkymai, Bedarbės Atlyginimo Aktas ir Senatvės Pensijos Billus.

Jis vėl kandidatuoja į Ohio State Senatą.

James Metzbaum

Senose to garsaus pastato Dumbarton Oaks salėse, kalbėtojai iš Anglijos, Kinijos, Rusijos ir mūsų šalies atstovai skelbė jog turi būti sudaryta tarptautinė organizacija kurios tikslas būtų palaikyti taiką.

Jie kalbėjo nuosirdžiai, rimtai, bet ar jų pastangos atneš reikalingas pasekmes?

Kaip su mūsų Senatu? Ar jis kada nors užtvirtins kokią nors visuotiną pasaulinę sutartį?

Bėgyje 120 metų Senatas užgryrė tikrai vieną visuotinis reikšmės sutartį; gi visas kitas sutartis kokios tik buvo jam patiekios sunaikino arba atmetė.

Mat, Konstitucija patvarko kad jokia sutartis negali ineiti galion jeigu ji nebus užgirta dviejų trečdalių narių dalyvaujančių Senato posėdyje. Tokiu budu, tikrai 33 vyrai sėdinti Washington, gali sunaikinti arba atmeti kad ir 135 milijonų Amerikos žmonių pageidavimą.

Amerikos istorija parodo ilgą ir slopinantį rekordą sutarčių atmetimo:

Paveizdan, 1824 metais, sutartis su Didžiąja Britanija, kurią padarė Prezidentas James Monroe ir Valstybės Sekretorius John Quincy Adams, tikslu suvaržyti prekybą vergais, buvo Senato taip suknoveikta kad ji negalėjo veikti.

Už 37 metų vėliau, pirmas

pažeistų ir visai nekaltus.

Taigi County Prosekutorius turi būti plačiai legaliskai išsilavinęs, plačių intelektualiu išsivystymu, ir virš visko, žmogus kuris turi žinoti ką daro, drusus, ir aukštai suprantas savo viešas obligacijas.

Ralph L. Ammerman yra kandidatas County Prosekutor's vietai.

Advokatas Ralph L. Ammerman gimė Eaton, Ohio, Birželio 14, 1892 metais. Ten ėjo pradinius mokslus ir baigė Teisių Mokslo Western Reserve Universitete.

Pereitame kare tarnavo užjūryje su Lakeside Hospital Unit, Gegužės 6, 1917 iki Balandžio 19, 1919.

Yra vedęs, turi tris dukteris, ir gyvena 3176 Warrington Rd., Shaker Heights. Teises praktikuoja Clevelande nuo 1920.

APDOVANOTIEJI

7-to pėsl. Žemaičių Kunigaikščio Butegaidžio pulko 1-mos kulkosvaidžių kuopos eilinis Vladas Stankus 1920 metų Lapkričio 1 d. buvo pasiūstas iš Širvintų miestelio į Giedraičių rajoną 4 kuopos vado žinion. Tame rajone jau antrą dieną be pertraukos tęsėsi smarkios kautynės su Lenkais. Bevažiudamas į nurodytą vietą, ties Buneniškių kaimu Stankus buvo gausintų Lenkų jėgų iš trijų pusių apsuptas. Nežiurėdamas į staigų Lenkų užpuolimą ir smarkų jų šaudymą, Stankus, budamas kulkosvaidžio viršininku, nepaprastu drąsumu ir savarankiskumu griebėsi gintis. Pats su dviem numeriais paleido smarkią ir taiklų kulkosvaidžio ugnį į puolancius Lenkus. Lenkai neišlaikė ir buvo priversti su nuostoliais pasitraukti. Šis žygis padėjo 4-tai mūsų kuopai užimti jos pirmiau paliktas pozicijas.

1920 metų Lapkričio 19, pulkui puolant Širvintų rajone išvirtinusių Lenkų diviziją, eilin. Vladiui Stankui buvo duotas uždavinys su kulkosvaidžiu prislinkti palei Širvintas prie priešo apkasų. Jis drąsiai ir sumaniai įvykdė savo uždavinį ir prislinkęs atidengė smarkią kulkosvaidžio ugnį į Lenkų grandinės sparną. Lenkai buvo priversti netvarkingai pasitraukti. Tai padėjo pulko jėgoms apsupti stipresnius Lenkus, juos nugalėti ir daug jų paimti į nelaisvę.

Už drąsumą ir sumanumą eilinis Vladas Stankus apdovanotas Vyties kryžium. (Iš kariuomenės archyvo.)

(Bus daugiau)

S A P N I N I N K A S

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, įsaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Civilinio Karo šuvis tapo išsautas Fort Sumter. Tada, Amerikos žmonės suprato kokią nežūmirštama nusižengimą Senatas papildė.

1904 metais, John Hay, žymus Valstybės Sekretorius po Theodore Roosevelt'u, numatė būtina reikalą daryti ką nors tikro taikos palaikymui. Jisai praleido du metu vesdamas tarybas ir darydamas eile sutarčių su elle valstybių. Senatas visas tas sutartis atmetė.

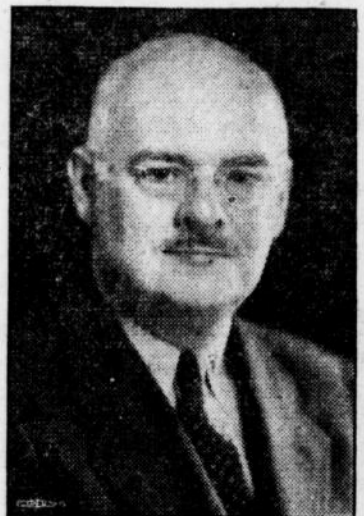
Nusimines, tada, John Hay pasakė: "Vienas trečdalis senato narių turi pilną galią atmeti bent kokią sutartį nors ji turėtų užgrymą devynių dešimčių visų šalies žmonių."

Visi gerai žinot, nėra reikalo net priminti, kaip ta sauja atkaklių vyrų, po atkaklia vadovybe Senatoriaus Henry Cabot Lodge, atmetė Tautų Sąjungą gale pereinio Pasaulinio Karo, 1919 metais, tuomi padėdami patį pagrindinį akmenį dabartiniam mūsų karui.

Amerikai pavyko įtikinti Europą ir Aziją apie reikalingumą priimta Tautų Lygą, tačiau pati Amerika negalėjo priversti dviejų trečdalių Senato narių padaryti tą patį. Kokią milžinišką kainą Amerika ir pasaulis turi mokėti už tų kelių vyrų užsispyrimą.

Taigi, neimkim įvykusiu dalyku kalbas apie pastovią taiką, pokarine sutartį ar federaciją valstybių, bet, vietoje to, kiekvienas rupinkimes kad tas tikrai būtų įvykdyta.

Donald F. Lybarger. County Recorder

Donald F. Lybarger

Nuo 1923 metų eidamas County Rekorderio pareigas, Donald F. Lybarger vėl kandidatuoja tai pačiai vietai tikėdamas kad savo darbais jis tos vietos pilnai vertas.

Sugrįžęs iš U. S. Navy po Pirmo Pasaulinio Karo, Mr. Lybarger vėliau baigė Gettysburg Kolegiją ir Western Reserve Universiteto Teisių Mokyklą. Praktikavo teises Clevelande nuo 1923 iki 1932, kuomet tapo įrinktas County Recorder pareigoms.

Jis savo atsakančių sutvarkymu ir operavimu to ofiso sumažino jo vedimo kaštus 41%. Vietoje deficitų, kaip prie kitų to ofiso vedėjų budavo padaroma, jis uždirbo \$300,000 bendram apskrities išdži, ir ta suma pavesta šelpimo reikalam.

Jis vėl rekomenduojamas daugelio organizacijų tai vietai.

Lietuviška VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas

Užlaiko visokias namines ir importuotas gduoles nuo visokių ligų, žaidžų ir kitokių negerovių. Išpildo dakratų receptus atsakančiai. Kreipkitės į savo vietaučio vaistinę visokiais reikalais.

INTERNATIONAL PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland
Telefonas ENdicott 8618

CHICAGO, ILL.

ISKILME. Spalių 1, Lietuvių Sv. Jurgio bažnytinėje salėje, 6 val. vakare, atsibuvo trigubos iškilmės: pirma, paminėjimui Prelato M. Krušo gimtadienio, kuris išpuola 29 rugsėjo, antra, pagerbta jo asistentas, Kun. Pranas Lukošius, kurio gimtadienis išpuolė Spalių 4, o trečia, Kun. Juozo Prunskio išleistuvės į Washington, D. C., kur jis išvyko tęsti mokslus.

Vakaras atsibuvo su gausiu programu ir kalbomis, publikos atsilankė daug.

SPALIŲ 8. Žemaičių Kultūros Klubas Lietuvių auditorijoje turėjo 6 metų savo gyvavimo paminėjimą, suvaizdinta komedija "Šalputris" ir dainavimas chorai, Kęstučio choras ir Suvalkiečių choras. Solu dainavo Aldona Mažeikis.

Po vaidinimo buvo šokiai, daugiausia šokta Lietuviški šokiai.

Simano Daukanto Draugija rengia Spalių 29 d. savo sukaktuvių vakarą.

Pas Rumbutienės dukterį ir jos vyrą špokus atsilankė garsys, paliko jiems gražų sunų, kuris pakrikštytas vardu Robertas.

Maudis.

SERGA. Visų gerbiamas ir mylimas jaunas kunigas, misionierius Juozas Dambruskas, susirgo. Jis per pusketvirtą metų buvo klebonu Aušros Vartų parapijoje, West Side, čia klebonaudamas trumpą laiką toje mažoje parapijoje didelių darbų nuveikė. Jaunūtiis parėjo į tą mažą vietelę, rado daugybę skolų, viską apieista per eilę metų; kiti klebonai skolų ne tik nemažino bet jas dar didindavo. Kun. Dambruskui klebonaujant išmokėjo visą skolą \$38,000 salės, klebonijos ir Seserų namo, ir vienuolynui įteikė ne daug mažiau aukų; prie to dar banke parapijos pinigų liko \$7,000. Žmonės jo darbus rėmė, delto kad jis mokėjo prie visų priteikti ir netingėjo dirbti. Dabar jis serga iš sunkių darbų, ir niekas jo neužjaučia. Rugsėjo 7 atgulė Sacred Heart Sanitarium ligoninėje, Milwaukee, Wis. Visi jo artimieji rupinasi ir meldžiasi kad jis pagyty.

Vera Balsis.

NAIKIME ATEITIES BAIMĘ

Tom Dewey, Republikonų kandidatas į Prezidentus, iššaukė New Deal pasiaiskinti apie savo dvylikos metų veikimą valdžioje — ir Amerikos žmonės turi teisę gauti atsakymus.

Dvylika metų atgal, New Deal pasakė, "Vienatinis dalykas ko mes turim bijoti tai pačios baimės."

Bet kaip apie baimę Amerikoje? Mes tapom privesti, visokių prižadų keliu, prie baimės kokios nežinojom niekadoms pirmiau. Taip, New Deal net pažadėjo pasauliui Keturias Laisves — bet Amerikai davė Keturias Baimes.

1. Baimę ateities, del nuolatinio aikvojimo ir skolų, ir aukštesnių ir aukštesnių taksų.

2. Baimę Bedarbės. New Deal prispazino jog neturi jokiu planų sudarymui darbų. Amerikiečiai baiminasi pokari- nių relifo ir almužnų.

3. Baimę Slaptų Įpainiojimų. Slaptai ir skubiai sudaryta taika, priklausanti nuo mažos grupės žmonių, gali lengvai įvelti į trečią pasaulinį karą.

3. Baimę pačios Valdžios. New Deal užvertė biurus ant biurų. Biurokratija lenda į visų mūsų gyvenimą.

Tom Dewey teisingai nupiešia New Deal, "Didysis Skirstytojas". Jis sako, "Perilgai mes buvom paskirstyta šalis, ir Valdžia buvo tas didysis skirstytojas. New Deal Darbo Politika priveisė klasių paskirstymą, neapikantą ir nesaugumą."

Amerikiečiai atmins ką Tom Dewey pasakė:

"Mums reikia virš visko, valdžios kuri tik į Amerikos žmonių ateitį.

"Mes negryšim atgal į mainamas eiles, lapų grabojimą, sutaikymą nesusipratimų šautuvais ir dujų bombomis, ir visuotinę forklozavimą farmų, ir kitą New Deal depresiją su dešimtis milijonų bedarbių.

"Aš noriu matyti žmonių taiką, pagamintą pilnoje dienos šviesoje, taiką kurią visi laisvę mylinti pasaulio žmonės susiję sutvers.

"Valdžia nėra nuosavybė jokios srovės ar kokios nors dalies žmonių. Ji turi būti tarnas visu."

Taip, Amerika atstatys Laisvę ir prašalins baimę kuomet Tow Dewey užims prezidentystę kitą metą.

Džiova Ohio Valstijoje Stovi Žymioje Vietoje

Ohio valstija stovi šeštoje vietoje iš 48 valstijų džiovos mirčių skaičium, bet 35-toje vietoje pinigų skyrime kovai su džiova. Kas metą šioje valstijoje nuo džiovos miršta po apie 3,000 žmonių. Kovos su džiova atžvilgiu mūsų valstija stovi greta tokių biednų valstijų kaip Mississippi, Arkansas ir South Carolina.

Kas keisčiau tai kad apie 25 metai atgal Ohio buvo viena tarp pirmaeilijų valstijų kovai su ta liga. Dabar gi valstija neturi nei įstaigos kuri rūpin- tųsi kova su džiova.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaičio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartu į mėnesį. Kaina metams \$2. Pasiųsk 10c pašto ženklais, gausi vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

WATERBURY, CT.

SUZEISTI KARIAI

Leit. George Steponaitis stojo į karinę tarnybą 1941 metais; išbuves 15 mėnesių Pietų Pacifike, 1943 m. sugrįžo į šią šalį ir užbaigė leitenanto mokslus. Tuo kartu apsidėdė su p-le Mary Kelmel, Torrington, Conn. Įgijęs leitenanto laipsnį tapo pasiūstas Europon, dabar Karo Departmentas pranešė jo tėvams kad jis rugsėjo 15 buvo sunkiai sužeistas karo lauke Prancuzijoje.

Pvt. Viktoras Verbila sužeistas antru kartu Italijoje. Karo Departmentas jo tėvams pranešė kad jų sūnus sunkiai sužeistas į koją ir kad turės būti ilgą laiką ligoninėje.

Sce. Jonas Sharon, Maritime tarnyboje, laivas ant kurio jis tarnavo buvo du kartu sutropedutas, pirmu kartu Lapkr. 1942, antru kartu Bal. 1943. Pirmu kartu Jonas buvo sunkiai sužeistas į pečius, antru kartu vos gyvastį išgelbėjo iš degančio laivo, bet jam sunkiai sužeidė ranką ir koją. Jis parvežtas ir USA, išbuves 58 dienas ligoninėje Charleston, S. C., vėl grįžo į tarnybą.

Jis turi du brolius karinėje tarnyboje.

Sgt. Antanas Kateiva, tarnauja Medical Corps; išbuves 15 mėnesių Pietų Pacifiko salose, parvažiavo porai savaitių paviešėti pas savo motiną ir pasimatyti su draugais ir giminėmis.

BANKETAS. Spalių 1, pp. V. Gailiunai, Hartford, Conn., surengė gražų banketą Hotel Bond, pagerbimui savo sūnaus, kuris užbaigė daktaro dentisto mokslus ir įstojo kariuomenėn. Skaitlingame bankete matėsi žymių svečių, tarp jų ir burelis Waterburiečių.

GIMTADIENIS. Spalių 3, poni James Witkins (Vitkauskienė), artistės Onos Kaskas sesuo, Hartford, Conn., minėjo savo gimtadienį. Dalyvavo gražus burelis svečių, tarp jų keli Waterburiečiai. Pp. J. Witkins turi savą restoraną, kuriame prie gražiai papuoštų stalų svečiai drauge vaišinosi, dainavo, ir linkėjo poniai Witkins ilgiausių metų.

PRANEŠIMAS. American Friends of Lithuania piknike, Rugsėjo 17, dovanų traukime laimėjo šie numeriai: 1242, 1931, ir 2945. Kurie šiuos numerius turit kreipkitės į komisijos raštininkę ponią M. J.

Colney, 148 Grand St., Waterbury, Conn., atsiimti savo išlaimėjimą.

SEIMYNISKA VAKARIENE IR PRAKALBOS. Spalių 8 d., A. L. Taryba turėjo seimyniską vakarienę ir prakalbą. Kalbėjo K. Pakštas, U. L. R. Fon- do reikalais ir atsakinėjo įvairiais klausimais. Tokie rengimai geistina rengti tankiau, nes tik per tokius pasikalbėjimus mes geriau vieni kitus suprasim, geriau įvertinsim vieni kitų darbuotę mūsų tėvynei Lietuvai.

Kalbose dalyvavo ir paklaustas antru kartu Italijoje. Buvo rinkliava aukų Lietuvos reikalams.

Dr. M. J. Colney.

John O. McWilliams County Engineer

John O. McWilliams

Per eilę metų kaip John O. McWilliams vadovauja County Engineer's ofisą padaryta dideli šuoliai viešų projektų ir konstruktyvių planų atečiai. Jo administracija žinoma kaip atsakingų inžinierių, aukštos rusies, ekonomiškai užlaikoma, rimtai tvarkoma, ir visad žiurinti visuomenės reikalų.

Didysis Main Avenue tiltas ir daug kitų tiltų pastatyta John O. McWilliams vadovybėje ir Cuyahoga Apskritis Inžinieriaus of.sas yra žinomas visoje šalyje kaip vienas iš geriausių. Jo gamintais tiltais atsiekta visoje šalyje pasižymėjimas.

John O. McWilliams tarnauja toje vietoje jau dvylika metų. Jisai užlaiko prie savęs štabą iš geriausių inžinierių ir prie jo randasi atstovai iš visų tautinių grupių.

•CONN. valstijoje bičių savininkai turi suregistruoti avilius, toks yra valstijos įstatymas, kad nei vienas avilys nebūtų aplenkta atliekant metinių ligų užkėrimų peržiūrėjimą.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvietą.

WALDORF RECREATION

Bowling ir Billiards

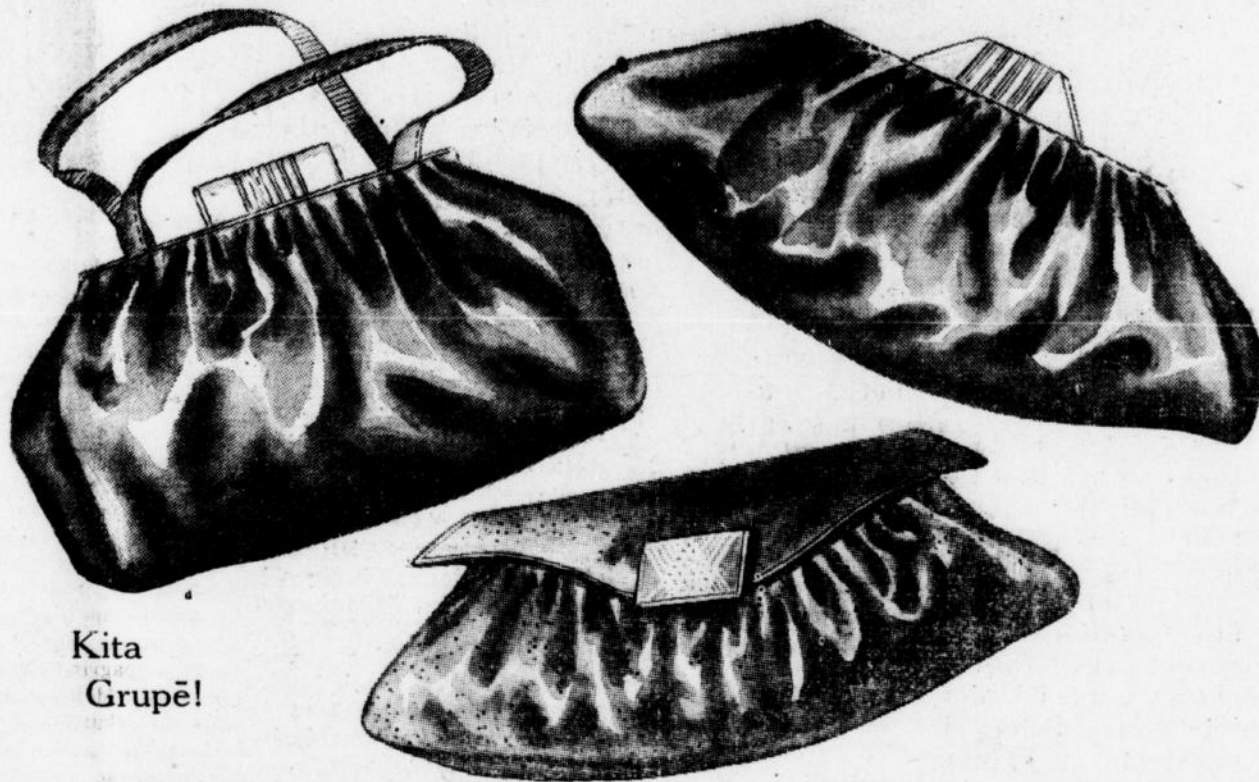
Naujoje vadovybėje.

5802 Euclid Avenue

Čia jums geriausia patikslinti liuoslaikis. Naudotis gali lošėjų lygon ir privačiai.

EXpress 1095

THE MAY CO'S Basement

Kita Grupė!

Išdirbėjų Paskutiniai Likučiai!

Tikros Odos Rankinukai

DIDELI PIRKINIAI UŽ ŠIĄ ŽEMĄ KAINĄ!

- Morocco
- Pin Seal
- Patent Odos—su Cape Apvadais
- Avies Odos
- Juodos
- Rudos
- Kelly
- Turf Rusvos
- Mėšlivos
- Raudonos

Nekurie yra Kiek Nereguliarų

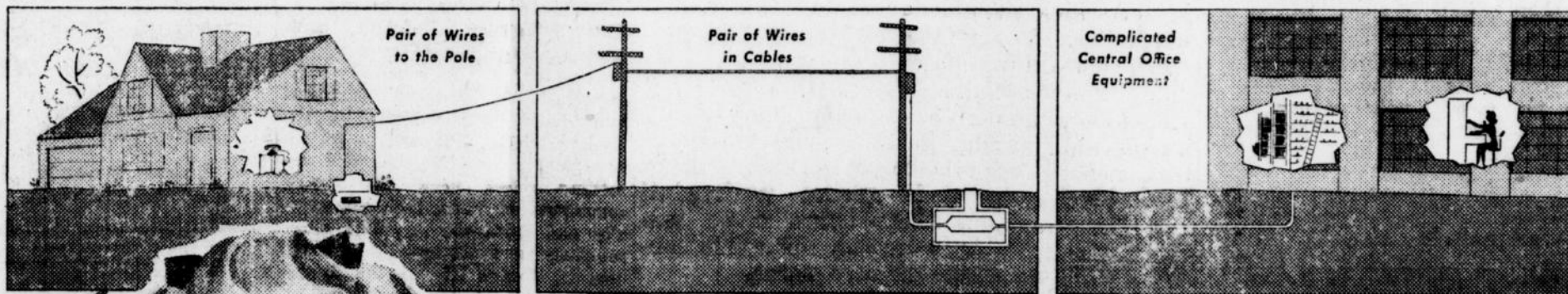
Kitas siuntinis šių geros rusies tikros odos rankinukų naujausiu šio sezono stilių! Jų tarpe randasi daug ir geresnės medžiagos! Tai rankinukai kurie turėtų parsiduoti už daug brangiau! Visi gražiai padaryti su reikmenimis viduje.

The May Co.'s Basement

Plus 20% Fed. Tax

\$2

It takes a lot more than a telephone!

PATS instrumentas namuose apima mažiau negu 5 nuosimty prietaisų reikalingų suteikimui telefono patarnavimo. Reikalinga poros vielų einančių iš namo prie stulpo linijos, poros vielų tarp stulpų kabelio, ir kitos poros vielų kurios eina po žeme, reikia sujungimų prietaisų ir daugybės kitų padargų centraliniame ofise.

Kuomet mes negalim suteikti jums patarnavimo tai gal but del stoks vieno ar visų šitų reikmenų. Iš daugiau negu 70,000 žmonių laukiančių telefono įvedimo Ohio valstijoje, tik apie ketvirtadalis gali būti aptarnauti

instrumentais kuriuos turime. Jeigu jūs laukiat įvedimo telefono į namus, mes žinom kaip jūs jaučiatės. Jūs norėtumet turėti jį dabar, Ir mes norėtume jį jums įvesti dabar.

Bet kolei karo reikalavimai turi pirmenybes prie telefono padargų ir iki nebus pradėta išdirbti tų reikmenų pakankamai kiekiais, mes negalime nei pasakyt kada galėsim jus aptarnauti. Jūsų užsakymas mums yra svarbus ir netus užmirštas. Jis bus dažnai patikrinamas ir bus išpildytas atitinkamoje eilėje. Tas betgi gali būti kada nors po visiškos pergalės.

BUY WAR BONDS FOR VICTORY!

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

A LOW COST
Personal
CHECKING ACCOUNT
5¢ Per check
5¢ per item deposited
10¢ per quarterly statement
No fixed balance • Deposit by mail
Mail checks to pay bills
Save your time and tires
Your Name and Address printed on your Cleveland Trust Checks Ask about this service

THE CLEVELAND TRUST COMPANY
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS

Pranešame Lietuviams jog atidarėm
SUPERIOR GIFT SHOP
Stovylukės, Puodukai, China, Graždaikčiai
PASITIKIME LIETUVIAI REMS MUS.
8131 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Gester Hertenstein Pauline Hertenstein

DELLA C. JAKUBS
(JAKUBAUSKIENĖ—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI.
Kambariai pašarvojimui leidžiami naudotis nemokamai.
LITHUANIAN FUNERAL HOME
6621 EDNA AVENUE ENDicott 1763

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

NENORĖJO LEISTI LIETUVOS VĖLIAVOS

Clevelando War Chest vėjus pradėtas — tėsio nuo Spalių 16 iki Spalių 26. Nustatyta sukelti \$5,750,000. Iš to sumos Bendram Amerikos Lietuvių Fondui skiriama \$9,774. Jei bus surinkta su perviršium tai Lietuvių fondai iš Clevelando gali tapti per \$10,000.

Sekmadienį, Seveance Hall buvo koncertas, kurį sudarė Cleveland Symphony Orchestra ir Orpheus Vyrų Choras.

Dalyvavo tautinės grupės kaimeina į National War Fund, ir dalyvavo pirmą kartą Lietuvių. Taip tai greta kitu United Nations tautų buvo išleista ir Lietuvos vėliava. Lietuvos vėliava scenon išnešė Bronė Rasiulytė-Guenther, ji dėvėjo savo iš Lietuvos parsivežtą tautišką kostiumą.

Bet Lietuvos vėliavos iškilimai iš bolševikų pusės buvo padaryta pasipriešinimas, nes, anot jų, Lietuvos jau nėra, ji yra Sovietų Rusijos dalis. Už tai Lietuviams prisiėjo kovoti ir bolševikų pastangos baigėsi niekais. (Apie tai skaitykit ant 4-to pusl., straipsni „Lietuvos Vėliava Iškelta“.)

Koncertas buvo išpuodingas, dalyvavo dikičiai ir Lietuvių. Po koncerto, grupelė Lietuvių padarė priimtines naujam jannam Lietuviui, Clevelando Simfonijos smuikinkui, Vytautui Kušleikui. Jis griežia viola. Vytautas sako jam Clevelandas labai patinka. Ir arsidžiaugė kad Lietuvių jai taio draugiskai sutiko. Jo tėviskė yra Bridgewater, Mass., bet jis su kitais orkestrais yra apvažinėjęs plačią Ameriką.

GIMTADIENIS

Ponia Vištartienė minėjo savo gimtadienį; dalyvavo gražus buris giminių ir artimų draugu, suteikė jai dovanas ir pasakė gražių linkėjimų. Šeimnininkė svečius skaniai vaišino.

M. Vištartienė dėkoja draugams už dovaną ir dalyvavimą. Buvęs.

NAMŲ SAVININKAMS

Artėjant šaltesniam orui namų savininkų tarpe manoma sukelti daugiau veiklumo. Mat, dabartinė namų savininkų padėtis verstinai reikalauja ką nors daryti gavimui šiek tiek lygybės dėl pabrangusio ir dar brangstantio namų užkainio.

Zmonės kurie gyvena namuose uždėda didelės algas, o mes didumoje turime tenkintis dar su depresijos laikų nuomomis. Visi bizniai su lyg brangumo darbininko ir kitų dalykų gauna leidimą iš OPA kelti kainas, ta turim iškovoti ir mes, jei busim organizuoti.

Namų savininkų susirinkimui buna laikomi Lietuvių salėje kas mėnesį antro trečia-dienio vakare.

Be to dar Spalių 21 rengiama susipažinimo vakaras Lietuvių salėje, nuo 8 val. vakare. Bus kortavimas, užkandžiai ir išsigerimo. No. 4.

Namų savininkų susirinkimui buna laikomi Lietuvių salėje kas mėnesį antro trečia-dienio vakare.

Be to dar Spalių 21 rengiama susipažinimo vakaras Lietuvių salėje, nuo 8 val. vakare. Bus kortavimas, užkandžiai ir išsigerimo. No. 4.

SUSIRINKIMAS

Lietuvių War Activity Komiteto susirinkimas bus laikomas ketvirtadienio vak., Spalių 26, nuo 8 val., Lietuvių salėje. Nariai dalyvaukit.

Tėvai, broliai, seserys, žmonos kurie turit karinėje tarnyboje savo šeimos narius, atneškit jų vardus ir adresus į Dirvos redakciją arba P. P. Muliolio ofisą, užregistravimui Lietuvių Karių knygoje.

•CUYAHOGA apsk. užsiregistravusių balsuotojų skaičius siekia 660,000. Daug dasidėjo naujų ateivių į Clevelandą, kurie taipgi norės balsuoti prezidento ir kitų valdžios žmonių rinkimuose.

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Smulkūs skelbimai „Dirvoje“ kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvių išnuomavimas ar pardavimas, pajūkojimai, padėkos laiškeliai, galimas patalpinti šia kaina.

Bendras Rubų Rinkimas Lietuvai

Clevelando Lietuviai privalo gerai pasirengti prie bendro rubų rinkimo, nes visas kas bus surinkta eis į vieną Bendrą Amerikos Lietuvių Fondo centrą, kurį sudaro visos mūsų srovės stovinčios už Lietuvos nepriklausomybę.

Visus prašome duoti savo atliekamus rubus ir avalinę į tą vietą kur bus nuskirta, nežiūrėti kas sudaro rinkimo komitetą (bi tik ne bolševikai). Del to čia neturėtų būti jokių varžytinių, nes jeigu darbas bus gerai sutvarkytas visi turės pakankamai darbo rubų rinkimo vajuos laikui.

Jeigu bus paskirta rubų priedimo punktai šv. Jurgio parapijos salėje, ar P. S. N. P. salėje, duokit kur kam arčiau.

Pereitą sekmadienį šv. Aloyzo bažnyčioje, ant St. Clair Ave., buvo paskelbta kad iš jų surinktu rubų 500 svarų jie paskiria Lietuvos nukentėjusiems žmonėms.

Tai geras ženklas. Lietuviai gaus rubų ir iš kitatėvių, tik reikia sudaryti stiprų viso Clevelando komitetą.

VALDŽIA jau pradeda par-davinėti savo dirbtuves kurias išstatė arla finansavo išstatyti karo reikmenų darbams. Tokių pardavimų siulomų dirbtuvių yra jau apie 25.

Kitos dirbtuvės gauna leidimus persikeisti į namų reikmenų gaminimą.

Bendrai, sakoma jog vietos dirbtuvių dauguma galės lengvai persikeisti į civilinių reikmenų dirbimą, kaip tik gaus valdžios sutikimą.

Nekurios karo dirbtuvės paleidžia iš kai kurių skyrių savo darbininkus.

PADĖKA

Moteryų Sąjungos 36-tos kpr. rengta metinė vakariėnė Spalių 1, gražiai pavyko. Pelnas paskirtas P. S. N. P. naujos bažnyčios statymo fondui.

Buvo dovanota daug gėry dovanų, jos visos išleistos, laimėjusieji patenkinti.

Nekurie biznierių padovanų jo maisto reikmenų, už tai priklauso jiems ačiū. Taip pat dėkojam visoms komisijoms narėms, darbininkėms ir darbininkams kurie prisidėjo darbu to vakaro surengimui ir pasitarnavo tame vakare.

Svečių buvo virš 200, jiems ačiū už atsilankymą.

Kalbų programą vedė klebonas Kun. J. Angelaitis, kalbas sakė Ignas Sakalas iš Chicago, Julius Smetona, Jonas Šeščiūnas, P. P. Muliolis, F. Baranauškas.

Dar turėjom svečių iš Illinois valstijos, Elzbieta Ramanauskienės broli, kuris atvyko palankyti savo seserį ir švogeri Ramanauskus, 1097 E. 71 street.

Vardu parapijos, ir M. S. 36 kuopos tariaime širdingai ačiū visiems kurie prisidėjo prie padarymo šio vakaro pasekmingu ir smagiui.

Vakariėnės Rengimo Komisija V. Sadauskienė, O. Mikilionienė, M. Kaminskienė, M. Ročienė, M. Cicėnienė, P. Kundrotienė.

LIETUVIŲ SALEJE

Ateikit į Lietuvų salę pasi-lošti ir smagiai praleisti vakarą su savo draugais. Šios su-eigos atsiubuna kiekvieną vakarą, nuo 8 val. lygiai. Paremkit savo klubą ir Lietuvų salę, vietoje eiti kitur. Čia tapo padidintos dovanos, todėl jums bus naudinga atsilankyti dažniau į Lietuvų salę.

PARSIDUODA NAMAS

LEE Avenue (Wade Allotment), dviejų šeimų, šoninės, po 9 kambarius, ant gero loto, su 5 tile-garais; gerame stovyje; dabartinė inėja \$112, galima gauti dar \$60 daugiau. Kaina jūsų pelnui; reikia įmokėti \$3,500 cash. Kreipkitės tuoj: FA 8594. (43)

PARSIDUODA NAMAS

6 kambarių, su vonia, naujai išai-sytas, tuščias, tinkamas darbinin-kui namas, arti prie mokyklų, gat-vekarų ir krautuvių. Kaina pri-einama. Telefonuoti tarp 6 ir 7 vakare: GARfield 2107. (43)

Laidotuvių Padėka

Šiuomi širdingai dėkojame Clevelando Lietuviams kurie atjautė ir apsilankė šermentyse mūsų brangios žmonos ir motinos, Barboros Jankauskienės (Kentratės), kuri mirė Spalių 7, Clevelande. Taipgi dėkojame kitatėviams draugams ir pažįstamiems kurie gausin-gai apsilankė.

Čia neišvardinsim visų var-dų, nes tai būtų ilga eilė var-dų, kurie labai daug pasitarnavo ir ramino mus liudėsyje.

Labai dėkojam grabnešiams, P. P. Muliolui, J. DeRichter, S. Mežanskui, T. Čiurlioniui, J. Bendleriui, F. Noris, ir visiems kurie palydėjo į kapus.

Širdingai padėka visiems už prisijusias gėles, draugijoms, kuopoms, klubams, chorams ir paviniams draugams ir prie-teliams.

Širdingai dėkingi esam kuni-gams šv. Jurgio bažnyčios, kle-bonui Kun. Vilkutaičiui ir jo asistentams, Kun. Bartis už atlaikytas pamaldas bažnyčioje ir kapinėse, ir Kun. Ivanau-skui už atsilankymą šermentyse.

Pagaliam dėkojam graboriui Grdinai, ir Jurgiui Arbutkui už patarnavimą prie karsto ir bendrai visame kitame.

A. ir J. Jankauskai ir Wilkeliai.

•KARO veteranai sugrįžu-siej į Clevelandą ir čia įješ-kančieji darbu, pasirodo pusė yra pribuvėliai iš kitur, negy-vėne čia prieš paėmimą į ka-riuomenę. Iš šimet jau užsi-registravusių darbu įješkančių veteranų, paleistų iš kariuome-nės, 4,462 vyrų, tik 2,287 bu-vo Cuyahoga apskrityje gyven-tojai. Tas parodo kad į Cle-velandą plaukia daugybė tokių kurie čia neturi teisės darbu reikalausti, bet pasiryžo rasti sau darbus čia. Tas žymiai ansunkins padėtį tu kariu-kurie grįš vėliau, tikrieji Cle-velando gyventojai.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

AR NORI TURĖTI SAVO NAMĄ?

Dabar yra laikas leng-vai ir greitai pasirūpinti gauti paskolas, o po tam kaip nuomą mėnesiais mo-kėti už savo namą.

Taigi turėdami paskolas reikalą kreipkitės į šią bankinę įstaigą turinčią galimybes teikti paskolas, ir su daug metų pritymo paskolų daryme.

Depozitai po Federal In-surance Corp. kiekviena knygutė iki \$5,000.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

LITHUANIANS -- FRIENDS OF VILNIUS JEWS

Within the brief period from the capture of the city by the Russians in September 1939, until they retook it in the following June, the Jews underwent a medley of emotions and experiences. . . . Before the city was ceded to the Lithuanians, the Russian soldiers bought freely whatever they needed, especially clothing, tea, sugar and other comestibles, thus depleting the local stocks. Besides, the Russian authorities themselves requisitioned considerable material. The result was seriously to affect the economic position both of large numbers of Jews and of the community as a whole, and to aggrava-te severely the main problems with which both the municipal and the Jewish authorities had to dea-

—the relief of a great host of re-fugees. The city of Vilna, which had been a place of refuge so of-ten in its chequered history, was now called upon once again to serve as an asylum to those who had fled from the new dangers. A least 25,000 people swarmed o-smuggled themselves into the city from districts which had fallen in to the hands of either the Germans or the Russians, and of that num-ber some 15,000 were Jews. . . .

Once the Lithuanian government was in undisputed control of the Vilna district, systematic measures were taken for the relief of the refugees. Under its auspices a co-ordinating committee was for-med. . . . while the government it-self gave a subsidy to fifty per-cent of all the funds received from abroad. . . . Nor was any discrimi-nation shown on the ground of race or religion. . . .

The attitude of the Lithuanian government itself. . . . was one of gratifying tolerance. It issued a manifesto in Yiddish to the Jews of Vilna, guaranteeing them equal-ity of rights. It formally recog-nized the legal status of the "Ke-hillah". It approved the appoint-ment of a Jew as vice-mayor. It allowed the Vilner Tageblatt and two other Jewish papers to resume publication. Four streets in the city were renamed in honor of the popular Jewish writers, Mendele Mocher Seforim, Perez, Dick, and the distinguished Jewish communal worker, Dr. Shabab.

The Lithuanian minister in Mos-cow was instructed to secure the assent to the Soviet authorities to the repatriation of a number of prominent Jews of Vilna who had been deported to Russia. And for the first time in Lithuanian history a government official was tried on charges of anti-Semitism made by fourteen non-Jewish colleagues.

No wonder the Jews in Vilna, both the regular inhabitants and the refugees, despite their material dis-tress and the occasional hooliganism of the "Endeks", regarded them-selves as particularly fortunate when they heard of the slavery, torture and starvation of the fel-low-Jews under the Nazis. . . .

This seemingly idyllic state of affairs came to an early end. . . . The Lithuanian Republic, after having been allowed to enjoy the possession of Vilna for eight months, was absorbed (together with Latvia and Estonia) in the Soviet Union. This change of re-gime had a very profound and un-settling effect upon the Jewish community of Vilna, both econom-ically and spiritually. . . . The char-acteristic and distinguishing feat-ures of Jewish life in the famed city were abolished; the pillars of its sacred traditions were shattered. Its elaborate religious organiza-tion, which had flourished for cen-turies, was disrupted. All forms of expression of Jewish nationalism were banned and suppressed. All Zionist societies and kindred bodies were dissolved. The Palestine Im-migration Office was closed. Even the Yiddish papers had to cease, though a successor was soon pro-vided in the shape of a Communist daily. . . .

(Israel Cohen, Vilna Jewish Communities Series, Philadelphia, 1943, pp. 470-75).

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

•SIOS SAVAITĖS pradžioj oras Clevelando srityje buvo atšales iki 29 laipsnių, ir ap-sireiškė šalnos, kurios pakenkė tuloms daržovėms. Toliau vėl pagražėjo ir atšilo.

•DEGTINĖS Ohio valstijos biliečiai pradeda gaut daugiau. Dar tik šia vasara buvo duoda-ma pirkti kvortą kas 6 sa-vaite, dabar jau įvesta duoti po bonką kas 3 savaitės.

•STASYS ŽIURIS parvyko iš kariuomenės keletui dienų pa-viesėti pas tėvus. Išvažiavo at-gal sekmadienį.

THE BALTIC STATES

(The Register, Denver, Colo.)

Frederick J. Libby of the Na-tional Council for the Prevention of War, in a pamphlet condensed from six radio talks he gave in Washington, D. C., studies the Russian intention to absorb into the Soviet Union the independent Baltic states, Estonia, Latvia, and Lithuania, with parts of Poland and Finland.

"Russia claims the Baltic states as being legally hers on the basis of plebiscites held in June, 1940. But there were no such plebiscites. There were elections of the type we associate with Hitler, who was her ally at the time. Only one list of candidates were permitted. The elections took place while these countries were overrun by the Red army—in flagrant violation of trea-ties of non-aggression. The elec-tion platforms called only for 'friendship' and—for Estonia, for example—a close union between the Estonian republic and the U. S. S. R.' No sooner had these to-talitarian elections been consum-mated, however, than Communist demonstrations were organized de-manding immediate entry into the USSR, and the three rubber-stamp parliaments convened promptly and passed the resolutions requesting admission."

"Summer Welles, acting Secretary of State at the time, refused to recognize this forcible annexation and said on July 23, 1940: 'The people of the United States are opposed to predatory activities. . . . The United States will continue to stand by these principles.' This 'preda-tory' act, Libby writes, is the sole basis of Russia's claim to the Bal-tic states. She refuses to recog-nize 'the freely expressed wishes of the people concerned', as pledged in the Atlantic Charter she signed, he asserts."

Russia offers two other argu-ments—the fact that this territory was once under the rule of the Czars, and that its confiscation is necessary to assure the integrity of her borders. The first argument is worthless; under it England, France or Spain could claim North Ameri-ca. The second has decided limita-tions; under it, every time a na-tion extended its borders it could claim new land to protect the new borders."

Unless the 'peace is built on moral principles it will not last. Every nation, large or small, has a right to its own integrity."

REIKALINGAS GERAS KAM-BARYS PRIE SEIMOS paprastas valgis, bet šilta lova; arti prie karų ir krautuvių. Už-simokėsiu visada išanksto. Pra-neškit laišku. (43)

STANLEY LUKASSUS 1429 Wayne Ave. Lakewood 7, O.

'Senų Namų Daktaras' Pirmutinis Lietuvis Popieriutojas Clevelande ISPLYSIŲ KAMBARIŲ TAISYTOJAS

Vincas Debesis 7605 Star Ave. EX. 0417

Save This Radio Schedule . . . Sunday, Oct. 22—WGAR, Nationality Hours Tuesday, Oct. 24—WGAR, 2:40-2:45 p.m. Tuesday, Oct. 24—WHK, 6:20-6:25 p.m. Thursday, Oct. 26—WGAR, 2:40-2:45 p.m. Friday, Oct. 27—WHK, 6:20-6:25 p.m. Friday, Oct. 27—WJW—7:45-7:50 p.m. Saturday, Oct. 28—WGAR, 6:10-6:15 p.m. Sunday, Oct. 29—WGAR, Nationality Hours

Mrs. Bolton

Re-elect FRANCES P. BOLTON YOUR CONGRESSMAN